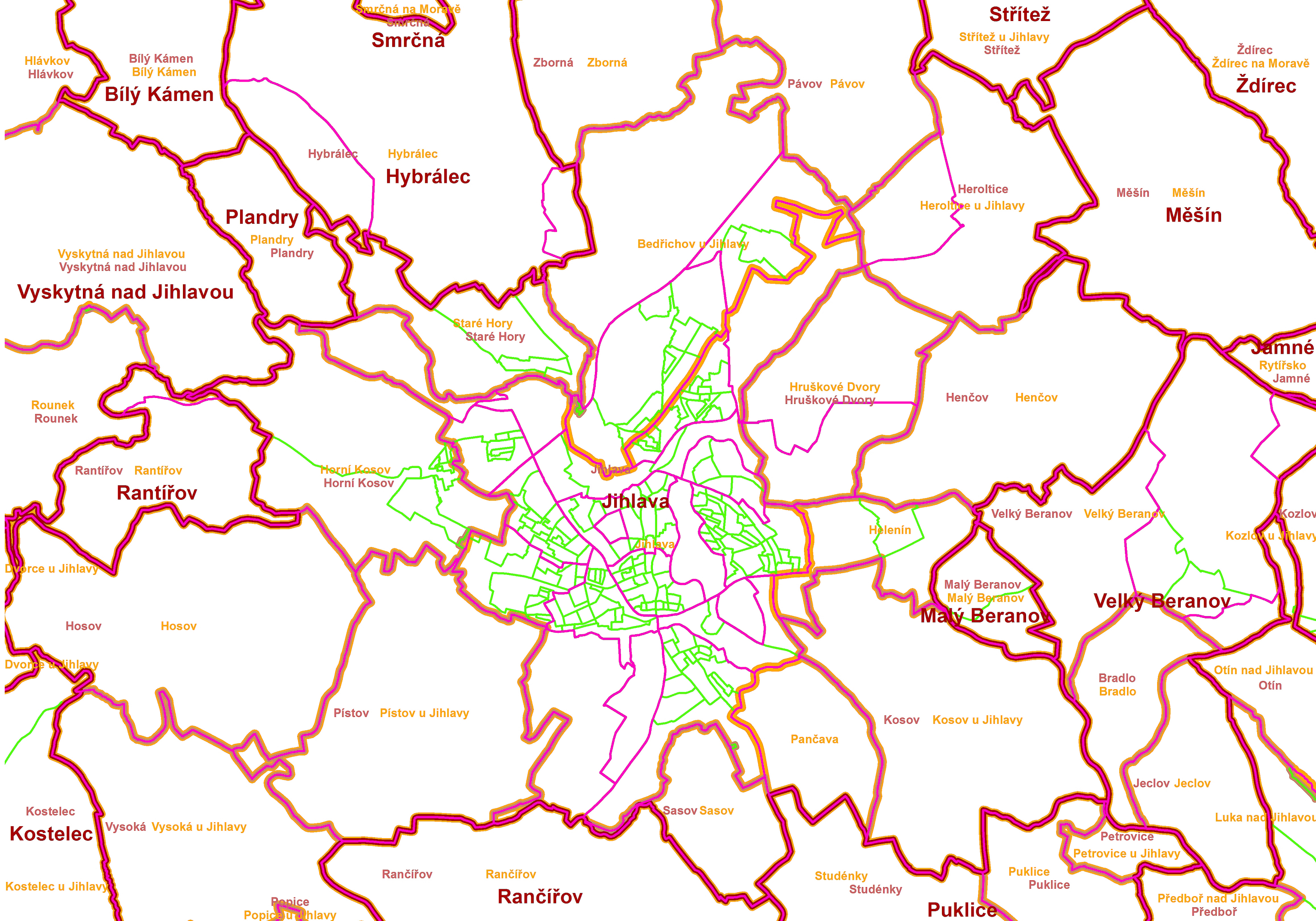

Karel Kuča karel.kuca@gmail.com

Mapy stabilního katastru jako základ zdokonalování retrospektivního geografického informačního systému CZ_RETRO

On-line mapy a mapové služby: aktuální stav území a nic staršího
CHKO Brdy (od 1. 1. 2016) namísto VÚ Brdy, od 1. 1. 2018 asi opět jiný obraz

K čemu CZ_RETRO není potřeba? Ke zjištění aktuální administrativní příslušnosti.

K tomu stačí RÚIAN a polygony RSO. Aktuální stav ale může platit po omezenou dobu.

Olbramovice: 1 obec, 1 osada, 1 kú, 1 ZSJ, 3 SO

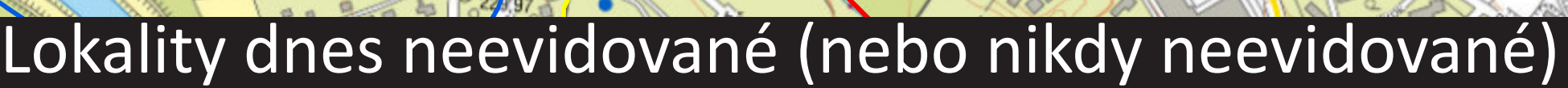
Z RÚIAN/RSO nelze zjistit, že jde o 1 městečko a 3 vesnice (dříve též obce).

Rekonstrukce historických sídel a jejich vrácení na mapu je cílem CZ_RETRO.

RÚIAN/RSO v tom vůbec nepomohou: ani hranice SO nelze použít...

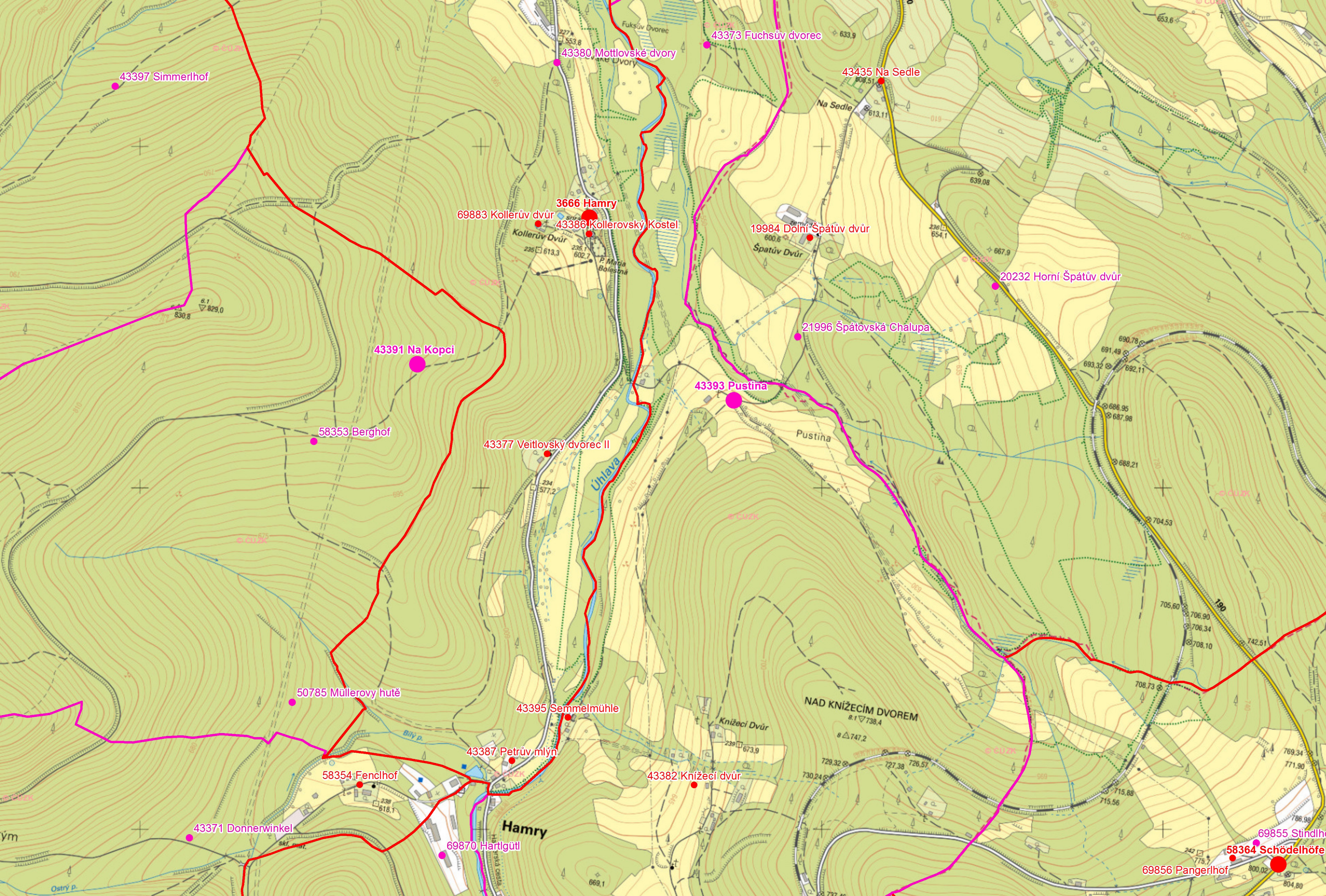

Nelze vystačit s úřední evidencí (obce, osady), s ÚIR či RÚIAN, protože tyto jednotky zanikají, vznikají, mění se.

Za posledních 25 let vyrostlo cca 850 úplně nových sídelních útvarů. Z nich je pouze méně než 10 evidováno jako osady (části obce). Většinou nejsou ani ZSJ. Podchycuje je pouze CZ_RETRO.

CZ_RETRO podchycuje vývoj sídelní struktury srovnatelně pro všechna období, kde to je reálné. Respektuje úřední členění (vazba na něj je vždy zachována), ale nemůže se s ním spokojit.

Nejen v případě nových satelitů...

Lokality zaniklé

Jak vypadaly rozsáhlejší oblasti...

...které prodělaly celkovou (likvidační) proměnu

CZ_RETRO... když chcete vidět víc

Základní připomenutí: 4 základní třídy prvků CZ_RETRO (“vrstvy”): lokality (body)

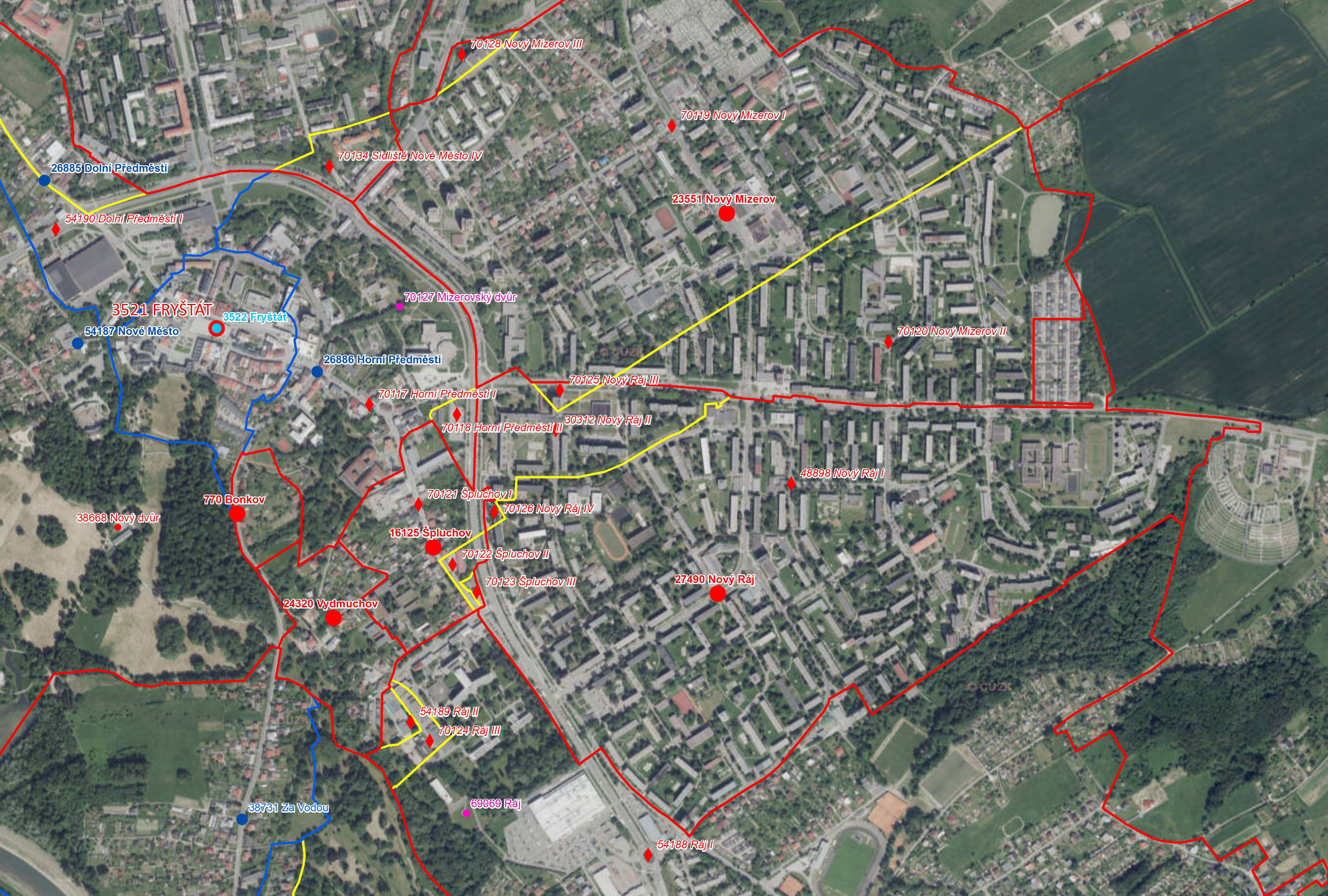
historické osady (urbanistické osady)

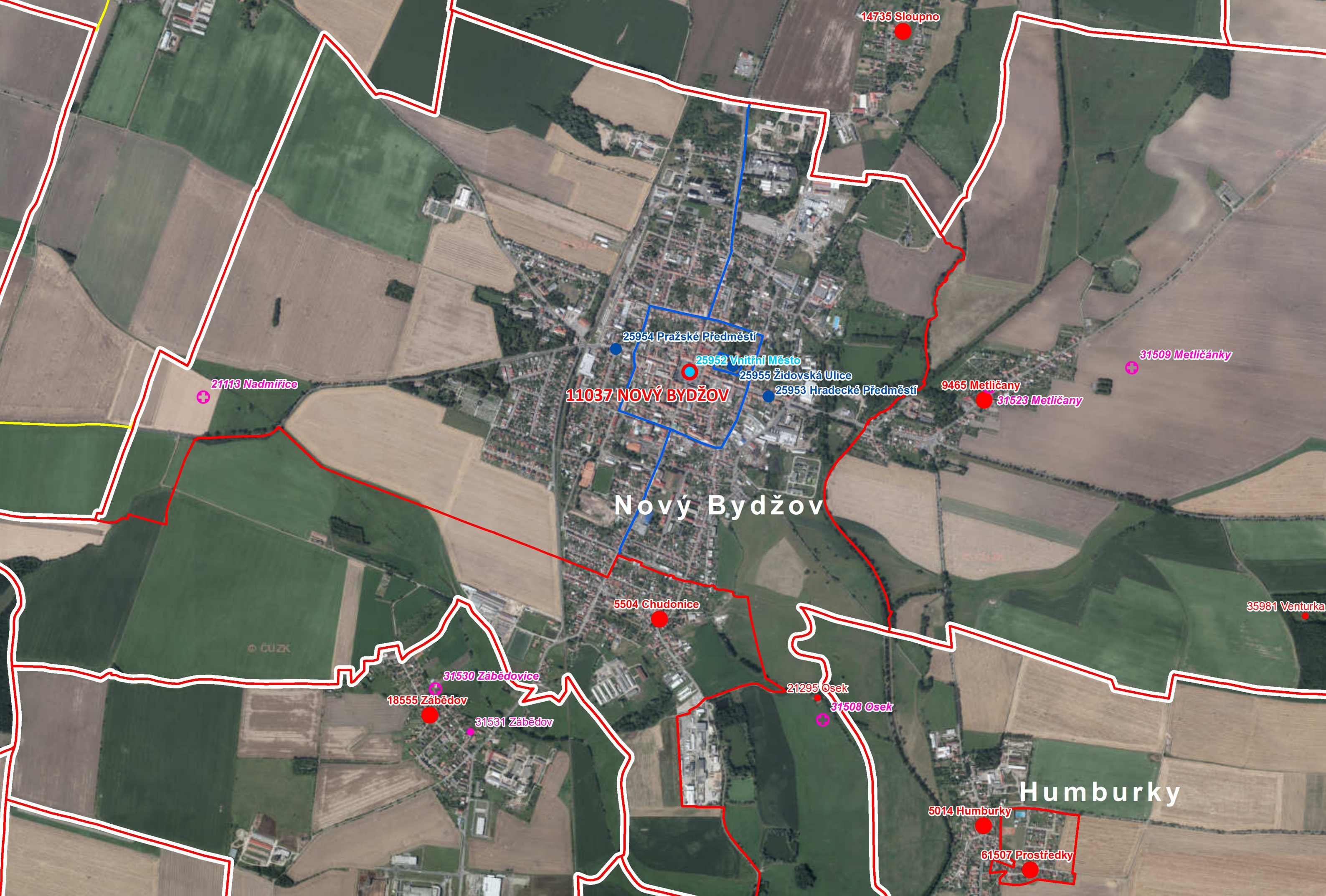
čtvrť (jen v členěných historických osadách)

díly (“pouhé” díly i nečleněné čtvrtě a historické osady)

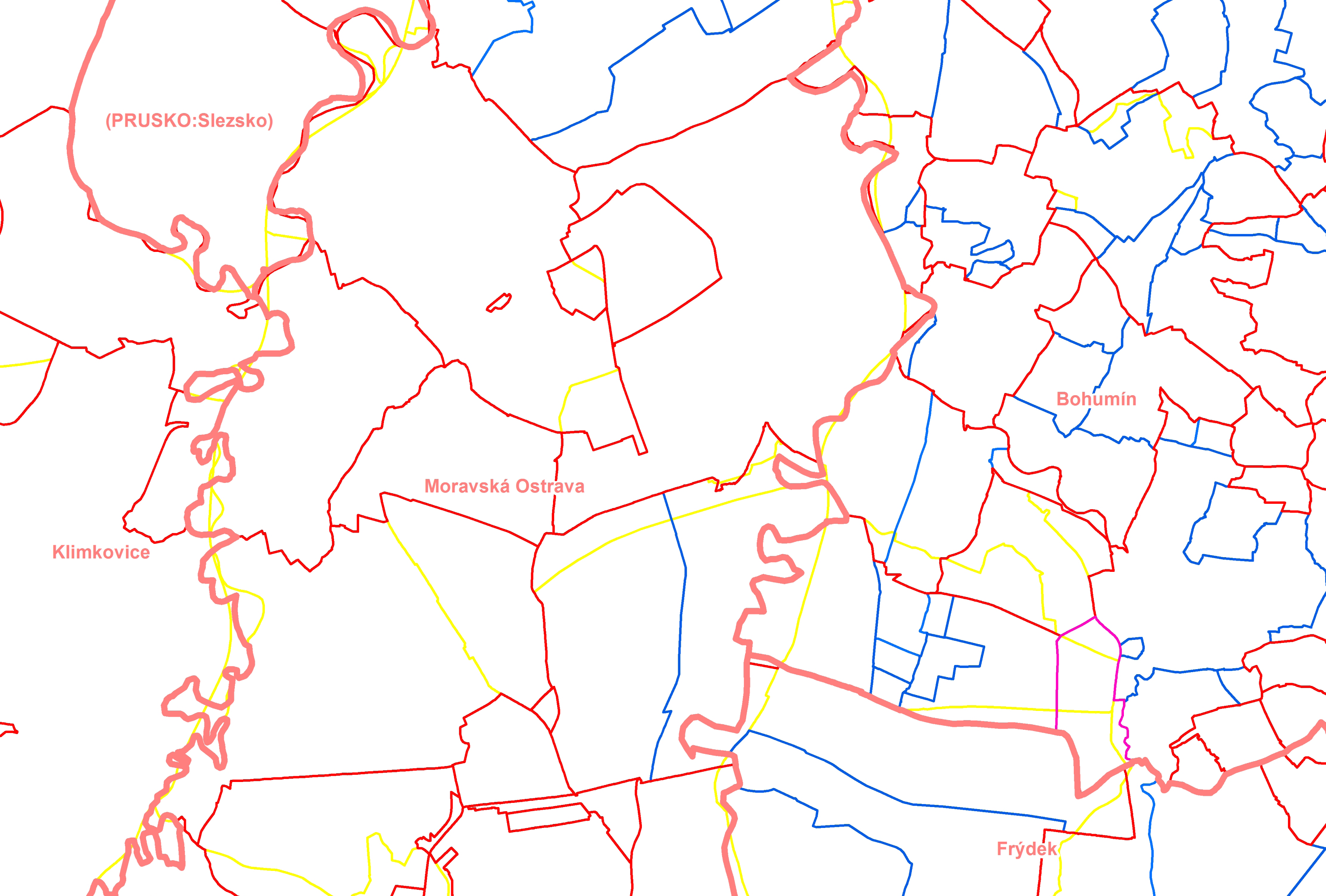

Teprve soutisk dává srozumitelný obraz sídla/území.

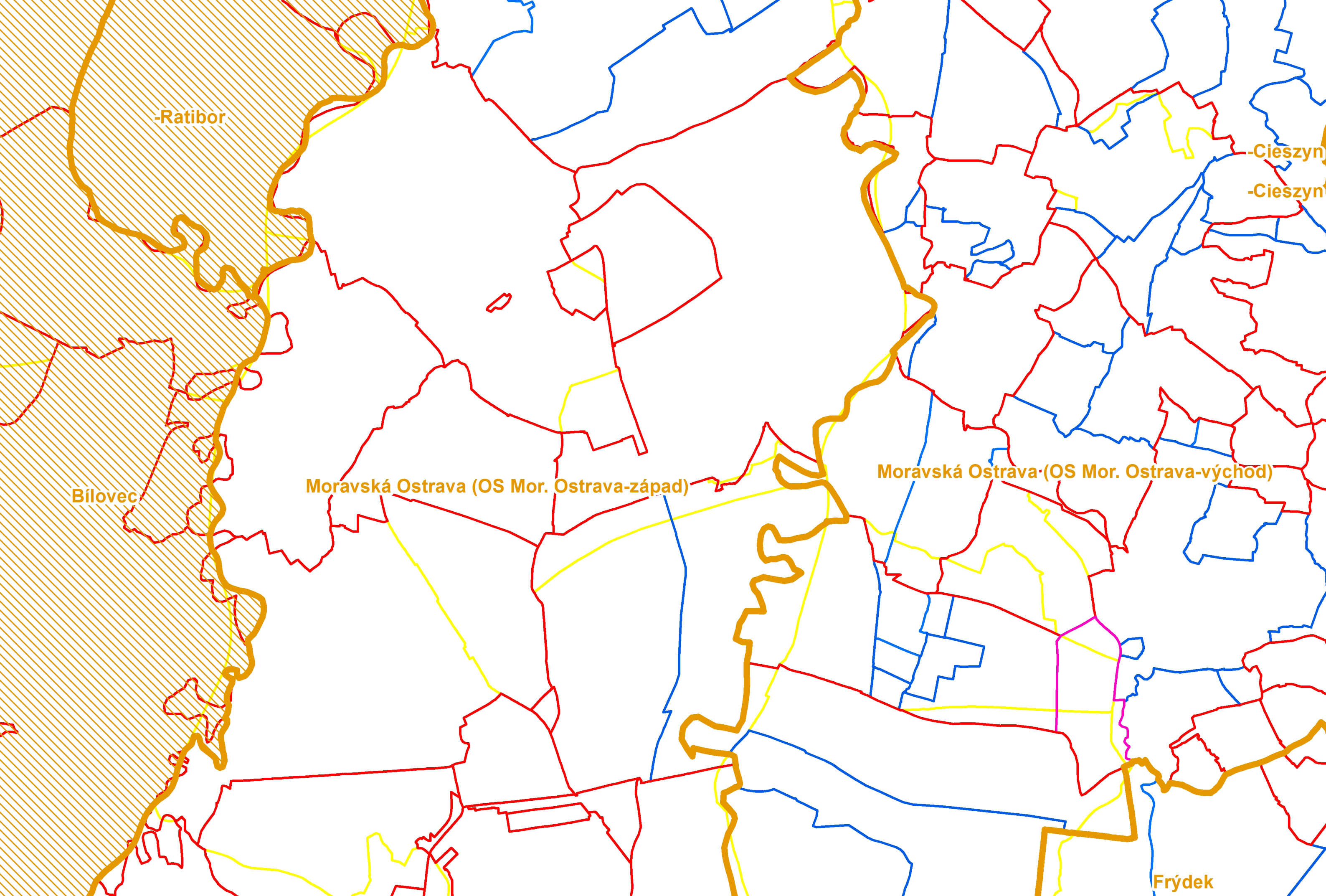

Sdružení stavebně srostlých historických osad do sídelních útvarů

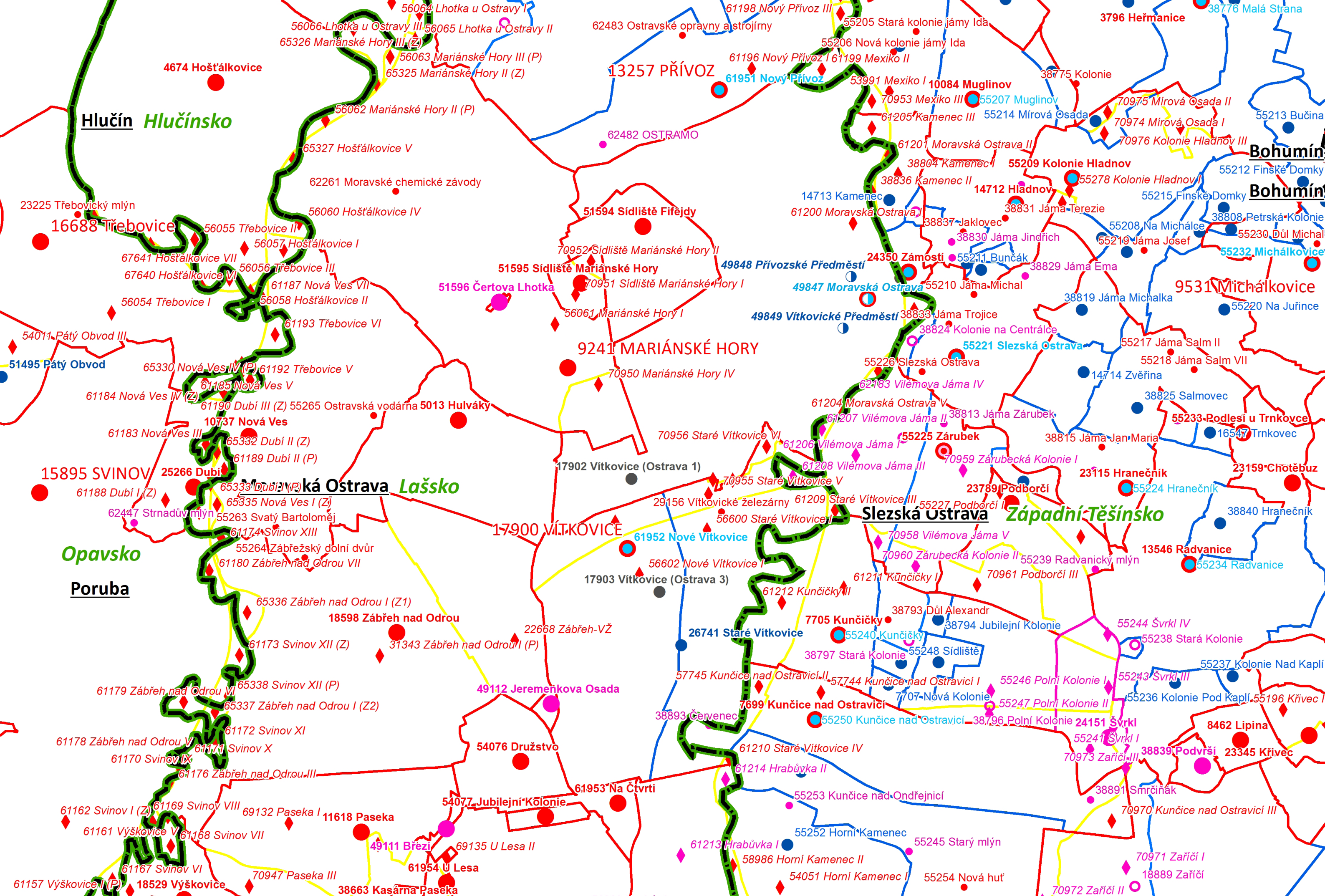

Rekonstrukce historických okresů v CZ_RETRO (1850)

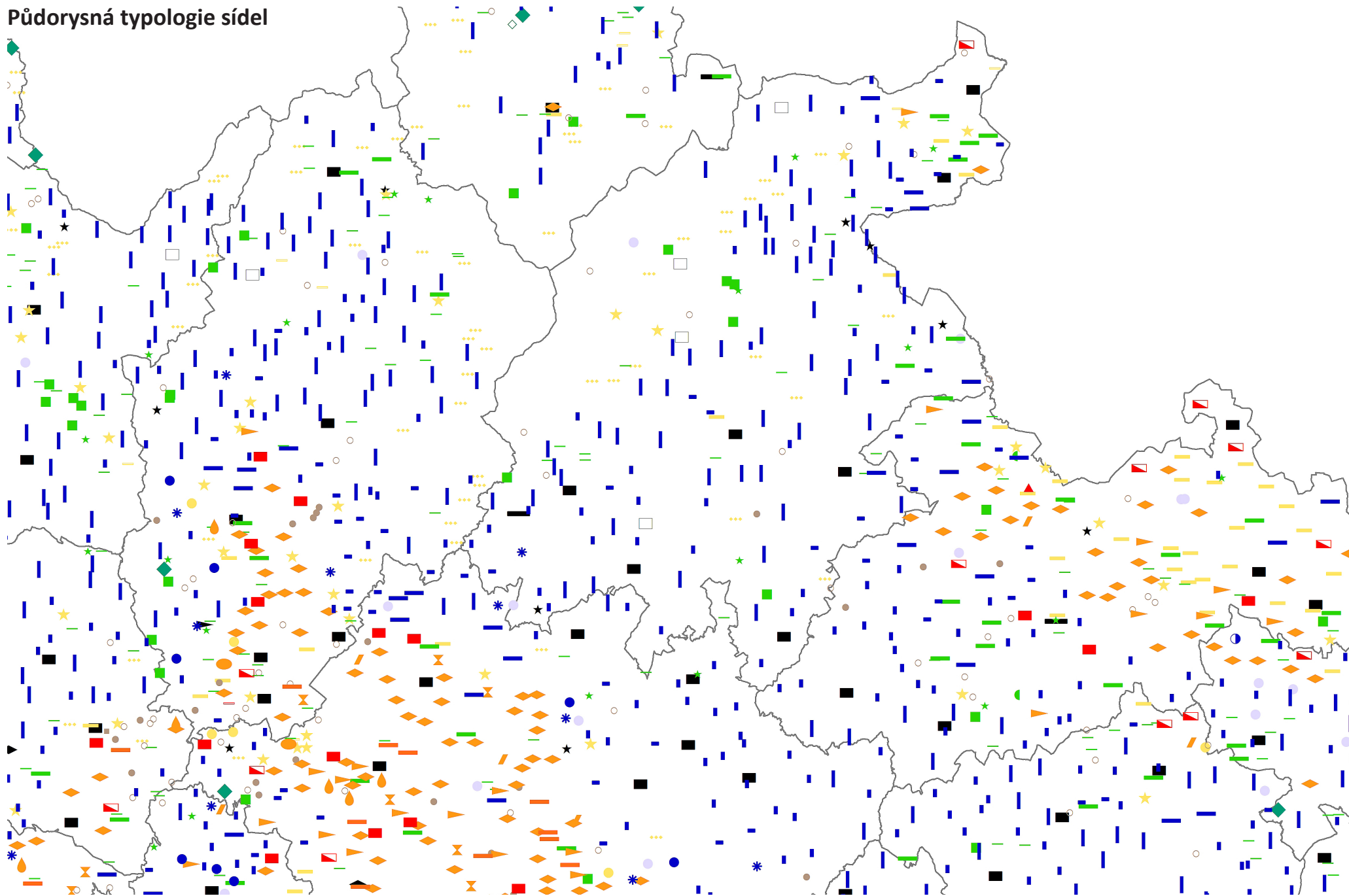
(1945a), též 1854, 1868, 1869, 1918, 1920, 1938ab, 1939, 1945b, 1949ab, 1960ab...

Půdorysná typologie sídel

CZ_RETRO od verze 9. 9. 2015 obsahuje půdorysnou typologii sídel (vázanou na definiční body lokalit) zpracovanou původně pro Atlas krajiny České republiky (2009), © Karel Kuča.

Lánové vsi

- lánová lineární
- lánová lineární krátká
- lánová radiální
- lánová radiální návesní (kyjovitá, okrouhlá)
- lánová radiální nepravidelná
- lánová ulicová
- lánová ulicová krátká
- lánová jiná
- valašská lánová
- valašská lánová krátká

Ortogonální návesní lokace

- návesní čtyřstranná
- návesní dvoustranná
- návesní dvouřadá (ulicová)
- ulicová široká jihomoravská
- návesní jednostranná
- návesní trojúhelníková

Neortogonální návesní lokace

- návesní kyjovitá
- návesní okrouhlá (oválná)
- návesní vřetenovitá
- návesní vidlicovitá
- návesní améboidní
- návesní nepravidelná

Malé vsi

- malá návesní obdélná
- malá návesní (ostatní tvary)
- malá ulicová
- malá dvorcová
- víska

Parcelační a rozptýlené vsi

- parcelační s geometrickou návší
- parcelační řady
- parcelační ulicová
- parcelační jedno- či víceřadá
- parcelační jednořadá záhumníková
- parcelační ostatní
- rozptýlená
- rozptýlená víska
- valašská řetězová

Ostatní (nelokační a nevyhraněné)

- podél cesty
- shluková (chaotická)
- údolní, neorganizovaná
- ulicová
- nevyhraněná

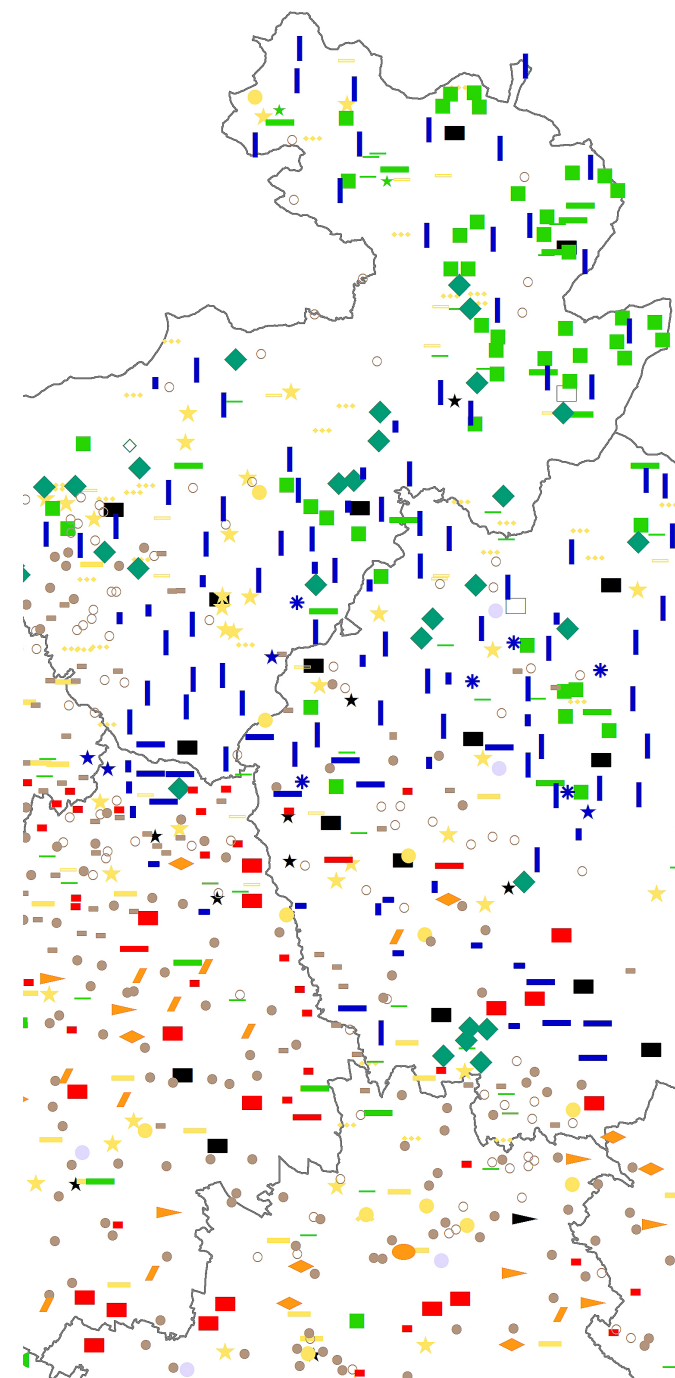
Novodobá sídla

- novodobé sídlo

Historická města a městečka

- město ortogonální středověké
- město ortogonální novověké
- město s vřetenovým náměstím
- město s vidlicovým náměstím
- město s ulicovým náměstím
- město nevyhraněné

Mapová legenda půdorysné typologie sídel v datovém modelu CZ_RETRO

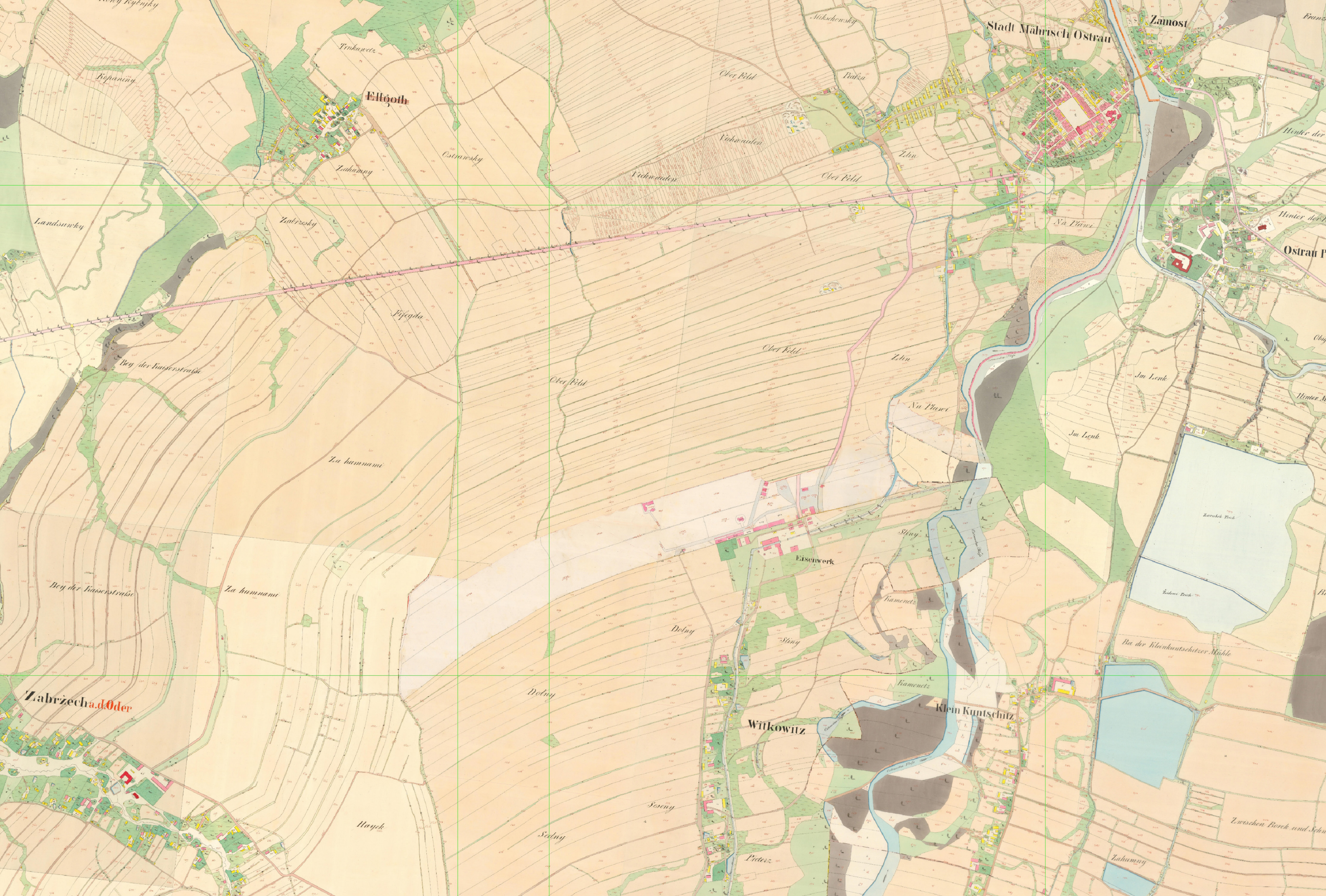
CZ Retro Retrospektivní systém sídelních lokalit Čech, Moravy a Slezska Geoportál NPÚ

Mapa zobrazující historické sídelní lokality v oblasti Kopidlno a okolí. Mapa je zobrazena v Google Chrome prohlížeči. Vlevo je panel s mapovými nástroji a vyhledávacím polem (kopidlno). Vpravo je panel s obsahem mapy (Obsah mapy) a legendou. Mapa je rozdělena na regiony a historické okresy. V legendě jsou uvedeny různé typy lokalit: Dil HO nezjištěného rozsahu, Dil zaniklé historické osady, Dil historické osady, Hlavní městská čtvrť, Městská čtvrť (ostatní), Pomocné prvky pro editaci, Historická osada, Zaniklá historická osada, Dávno zaniklá historická osada, Místní část, Zaniklá místní část, Zaniklá hlavní městská čtvrť, Odlišně vymezená hlavní městská čtvrť, Zaniklá městská čtvrť (ostatní), Odlišně vymezená městská čtvrť (ostatní), Hradiště (relikt), Zaniklé hradiště (zcela), Jiná lokalita (nesídelní či nestavební), Zaniklá jiná lokalita (nesídelní či nestavební), Celek osad (pomocný subtyp), Zaniklý celek osad (pomocný subtyp), Historická osada, Zaniklá historická osada.

Mapa zobrazuje různé sídelní lokality, včetně: Brodek, Zliv, Únětice, Dráhoraz, Bartoušov u Jičína, Pseves, Pazdema, Cholenice, Běchary, Mlýnec, Nečas, Podlužany, Záměstí u Rožďalovic, Městec Králové, Zliv u Libáně, Bilsko u Kopidlna, Kopidlno, Libaň, ČECHY, Starohradský Wald, Kamenský T., Mlýnský T., Filipinův T., Záměstí, Podlužany, Záměstí u Rožďalovic, Městec Králové, Zliv u Libáně, Bilsko u Kopidlna, Kopidlno, Libaň, ČECHY, Starohradský Wald, Kamenský T., Mlýnský T., Filipinův T., Záměstí, Podlužany, Záměstí u Rožďalovic, Městec Králové.

Mapa je zobrazena v Google Chrome prohlížeči. Vlevo je panel s mapovými nástroji a vyhledávacím polem (kopidlno). Vpravo je panel s obsahem mapy (Obsah mapy) a legendou. Mapa je rozdělena na regiony a historické okresy. V legendě jsou uvedeny různé typy lokalit: Dil HO nezjištěného rozsahu, Dil zaniklé historické osady, Dil historické osady, Hlavní městská čtvrť, Městská čtvrť (ostatní), Pomocné prvky pro editaci, Historická osada, Zaniklá historická osada, Dávno zaniklá historická osada, Místní část, Zaniklá místní část, Zaniklá hlavní městská čtvrť, Odlišně vymezená hlavní městská čtvrť, Zaniklá městská čtvrť (ostatní), Odlišně vymezená městská čtvrť (ostatní), Hradiště (relikt), Zaniklé hradiště (zcela), Jiná lokalita (nesídelní či nestavební), Zaniklá jiná lokalita (nesídelní či nestavební), Celek osad (pomocný subtyp), Zaniklý celek osad (pomocný subtyp), Historická osada, Zaniklá historická osada.

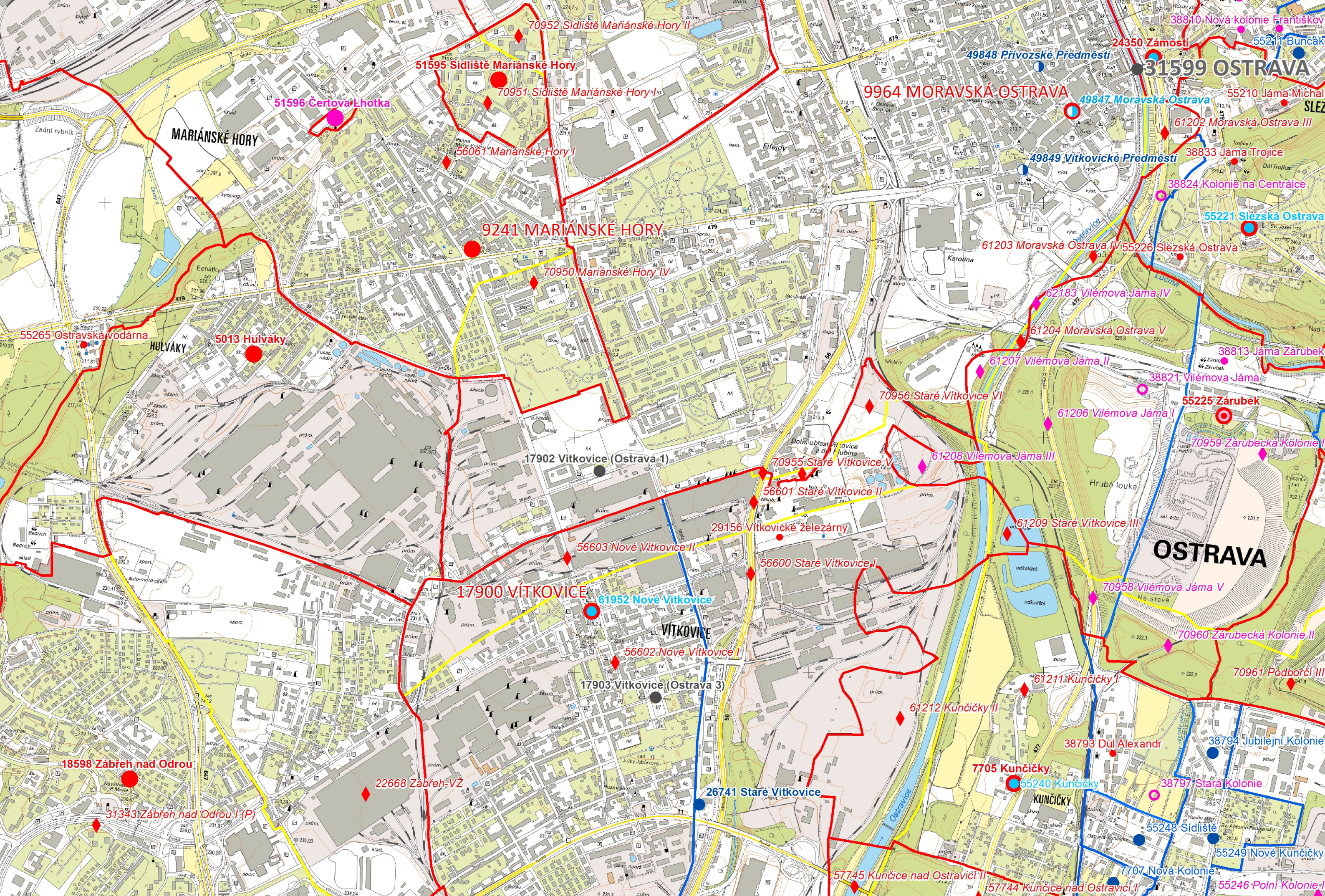
CZ_RETRO je dostupné na Geoportálu NPÚ (včetně manuálu) a jako WMS mapová služba. CZ_RETRO je součástí IISPP, INTERPI a Národních autorit.

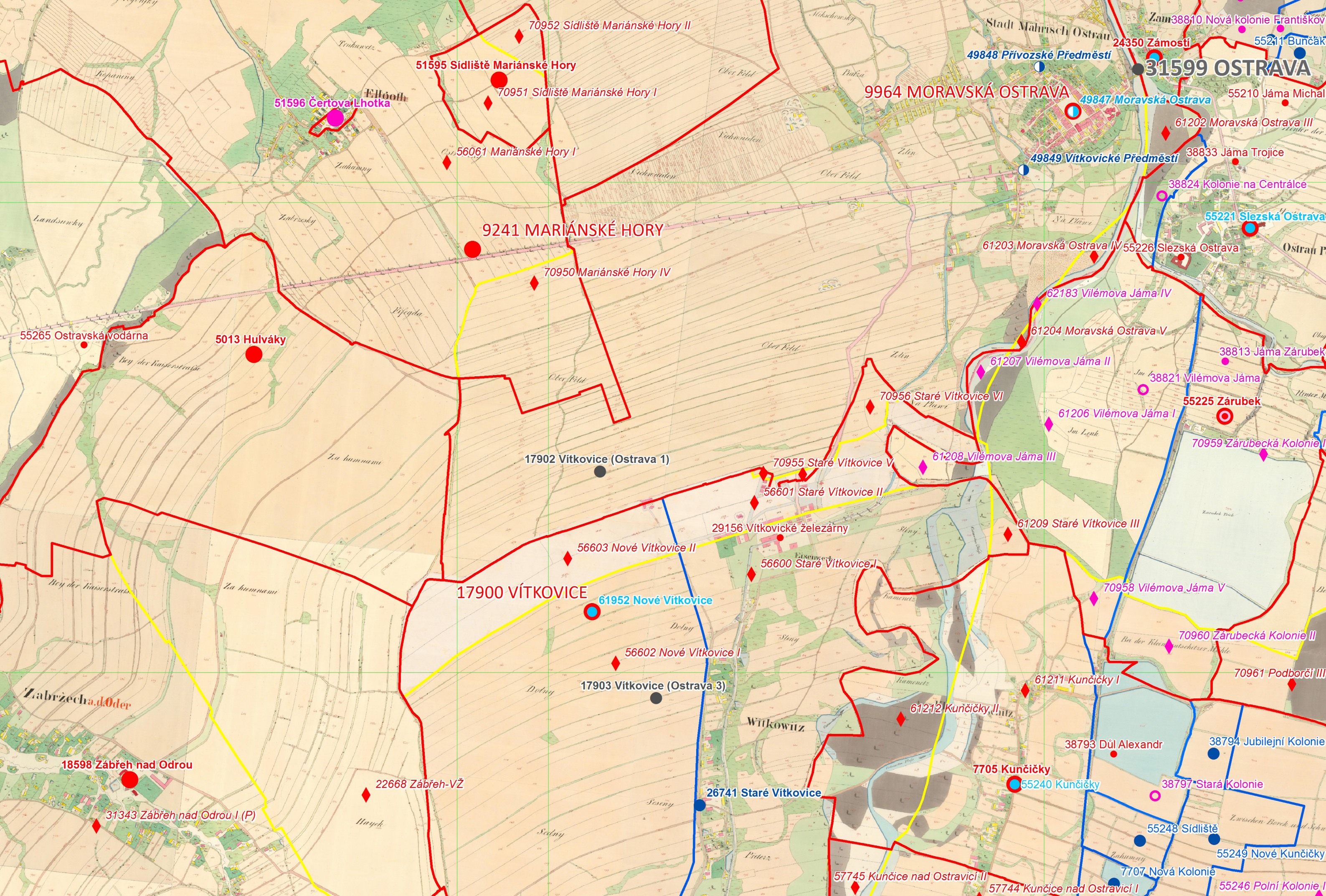
Moravská Ostrava na MSK (1835)

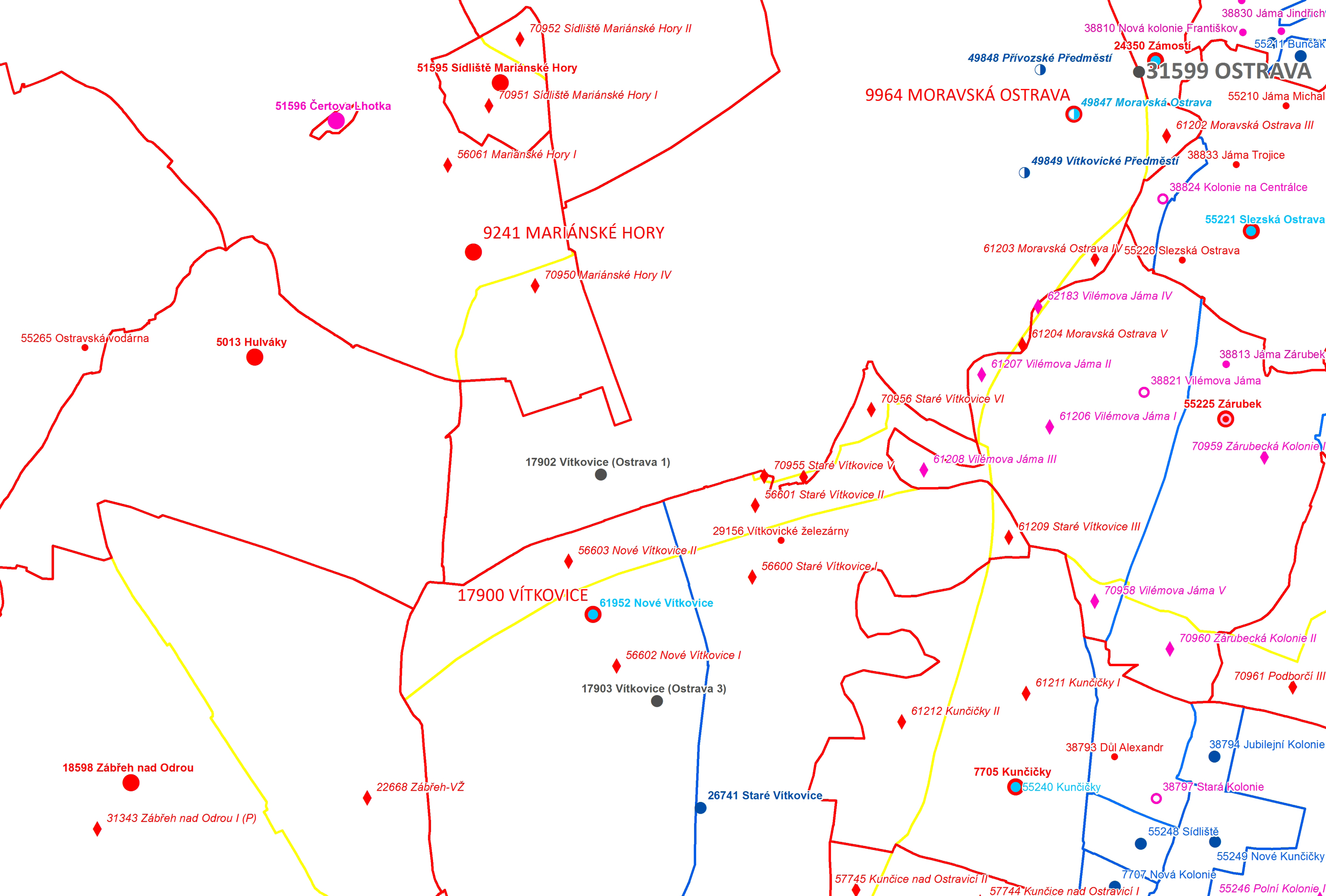
Moravská Ostrava nyní (2017)

Moravská Ostrava v CZ_RETRO (nad aktuální situací)

Moravská Ostrava v CZ_RETRO (nad MSK)

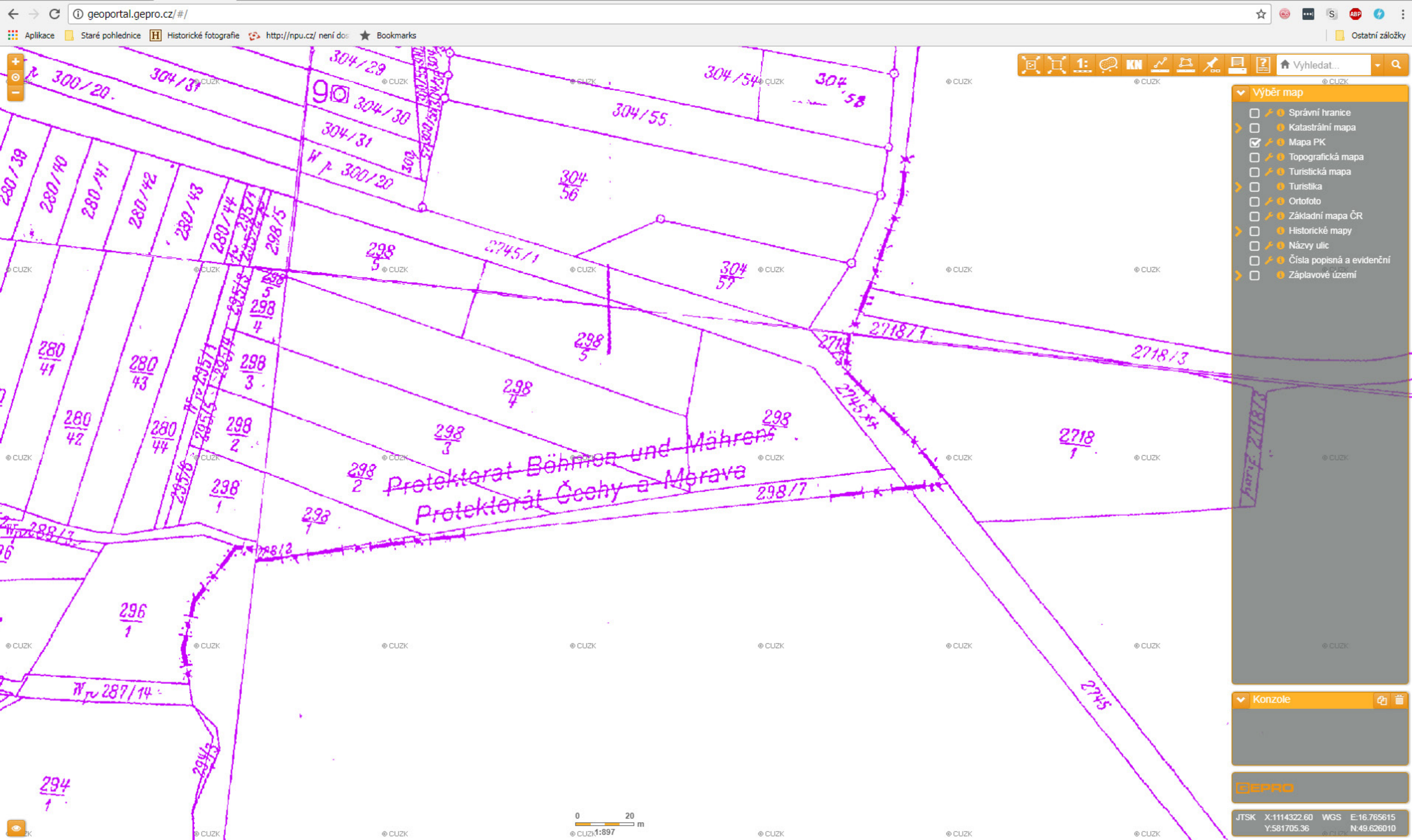
Moravská Ostrava v CZ_RETRO (bez mapového podkladu)

MSK jako primární pramen rekonstrukce starých katastrálních hranic

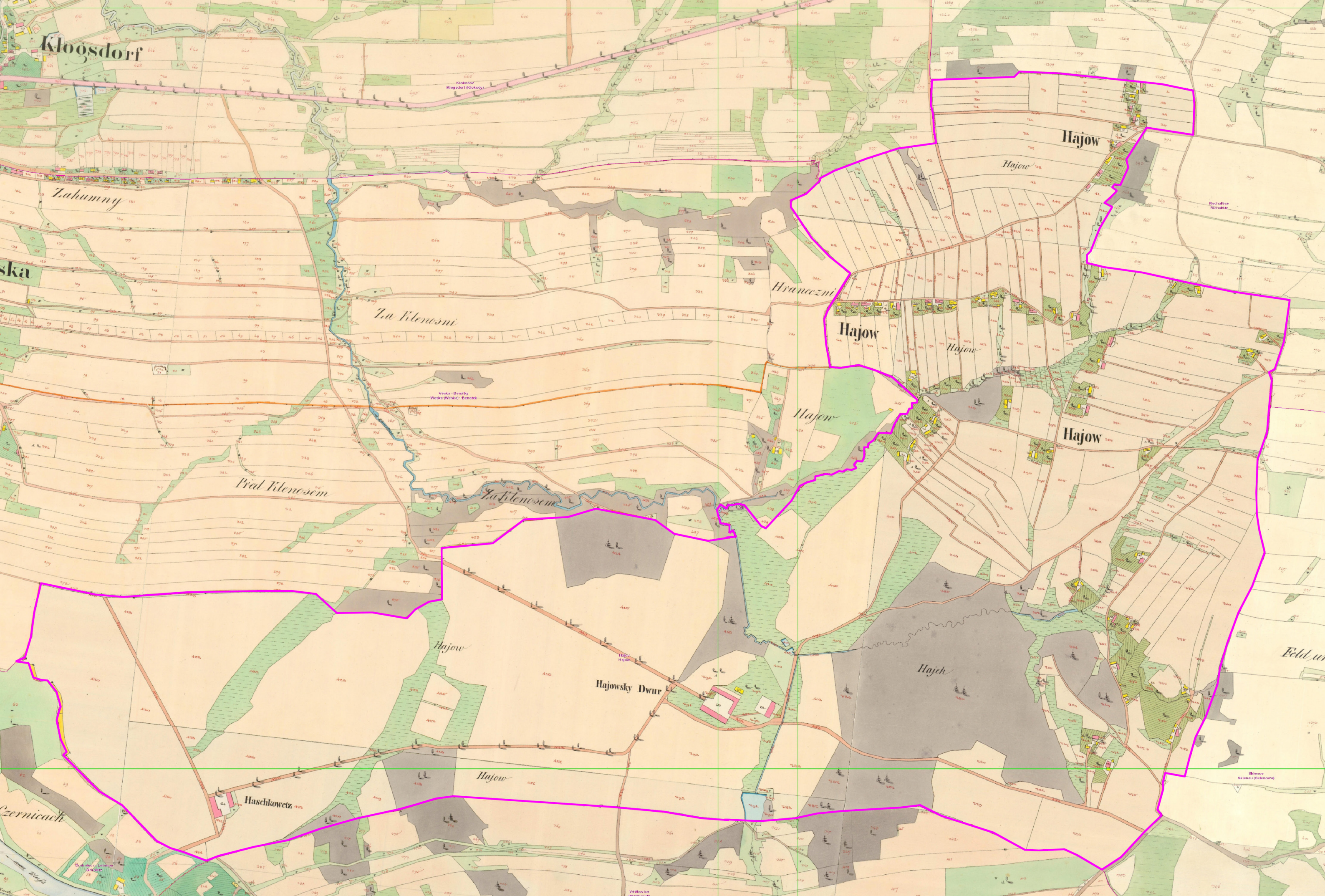

Průmět do aktuální urbanistické situace (preference aktuálních hranic)

Georeferencovaný spojený stabilní katastr na celém území České republiky je stále vzdálená budoucnost.

Velmi by ale pomohla WMS mapová služba Pozemkového katastru.

MSK Hájov ...

HAJOW

— in —

Mähren Olmützer Kreis

Prüfung
(im alten Kreise Brünn)
Bezirk: Hochwald.

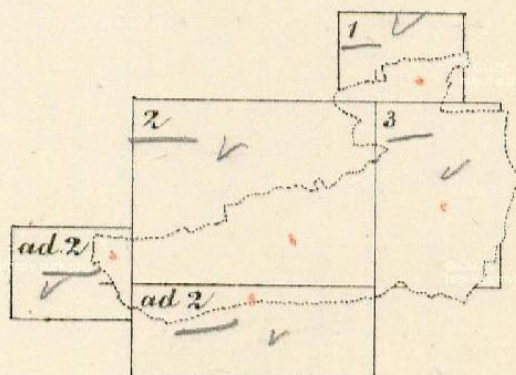
1851

Neu entstandene Gemeinde, lithog: im Jahre 1851

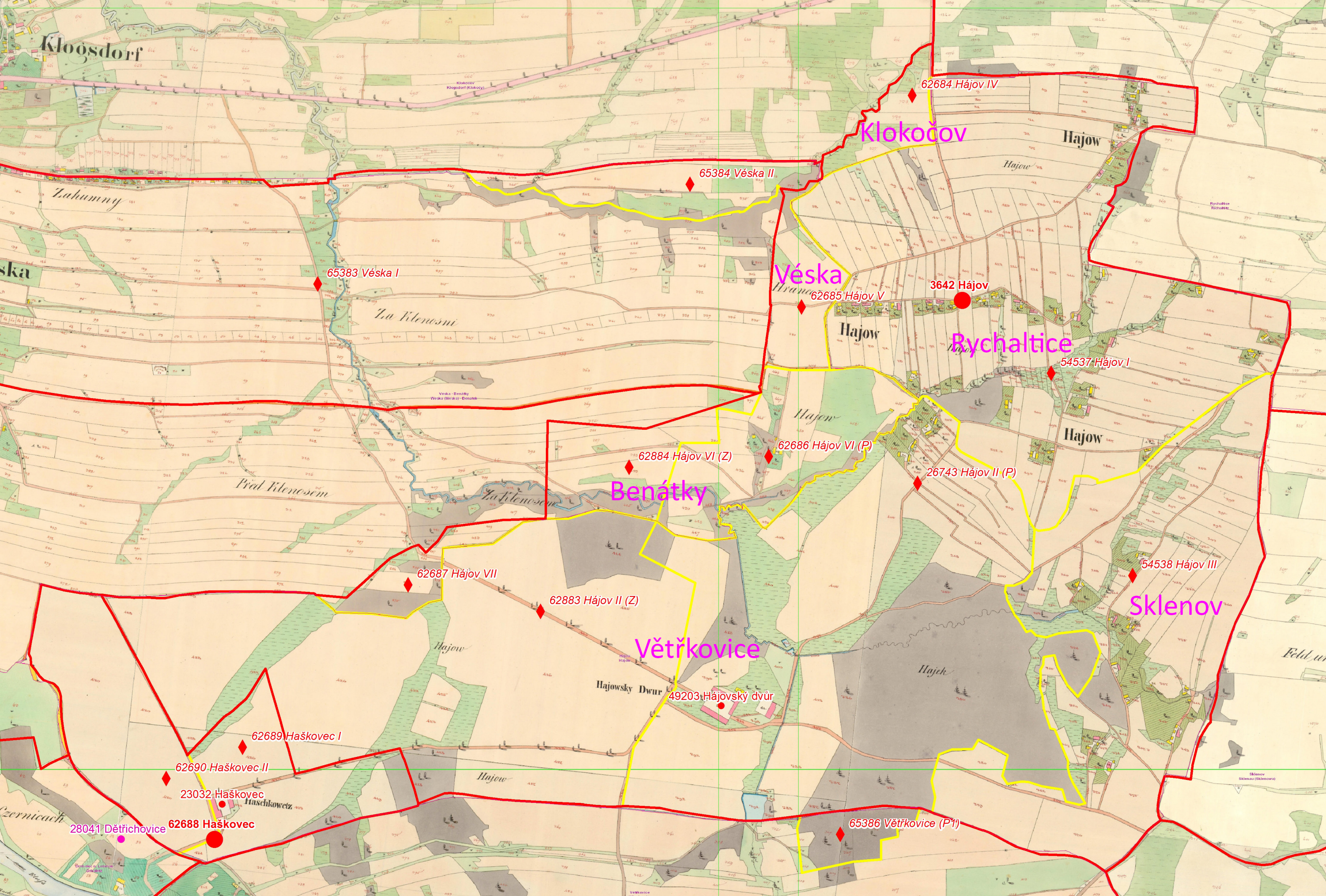
Neuhofen u. Krippel

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0	100	200 Klatter
											1	
											2	
											3	
											4	
											5	
											6	
											7	
											8	
											9	
											10	

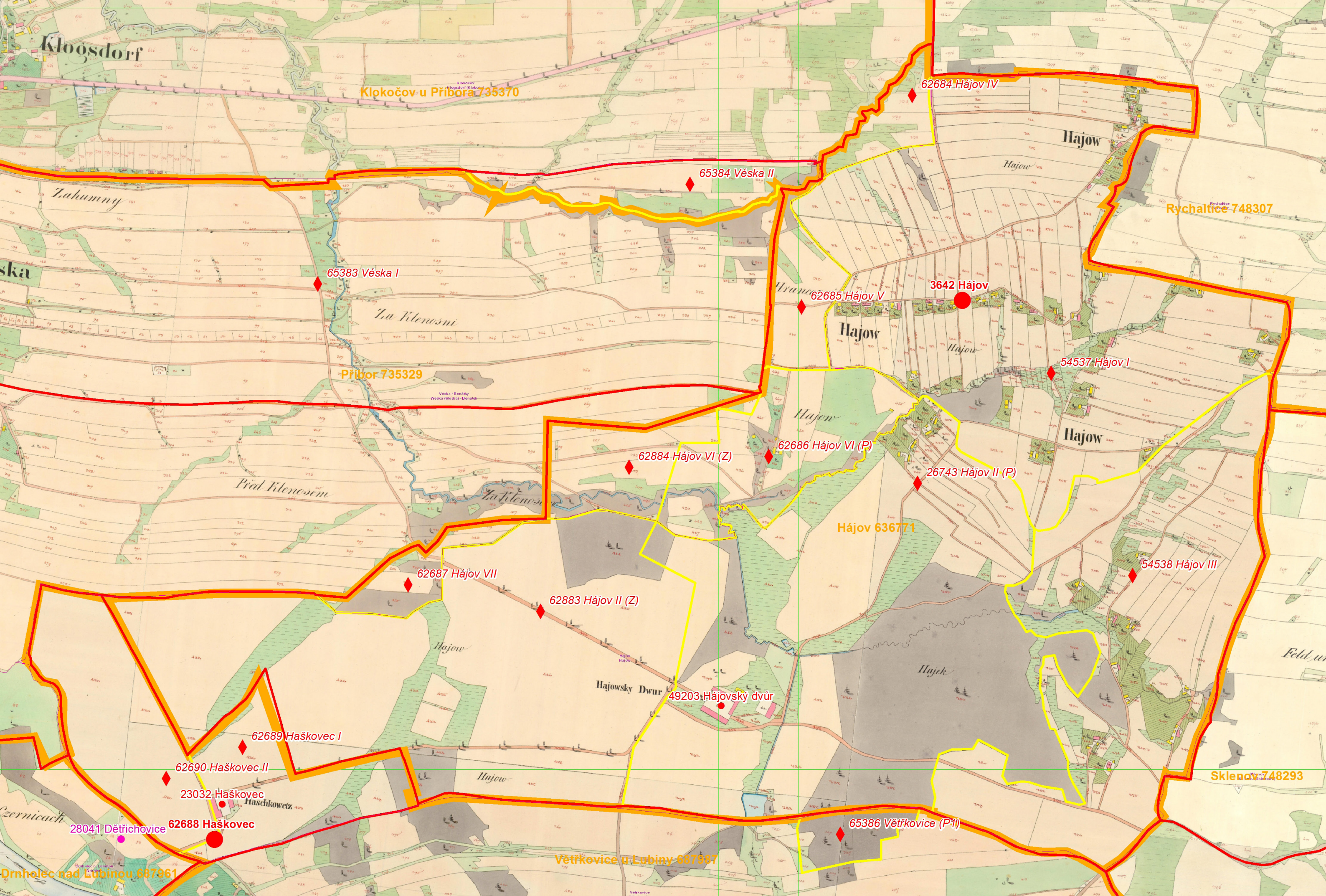
Stellung der Blätter

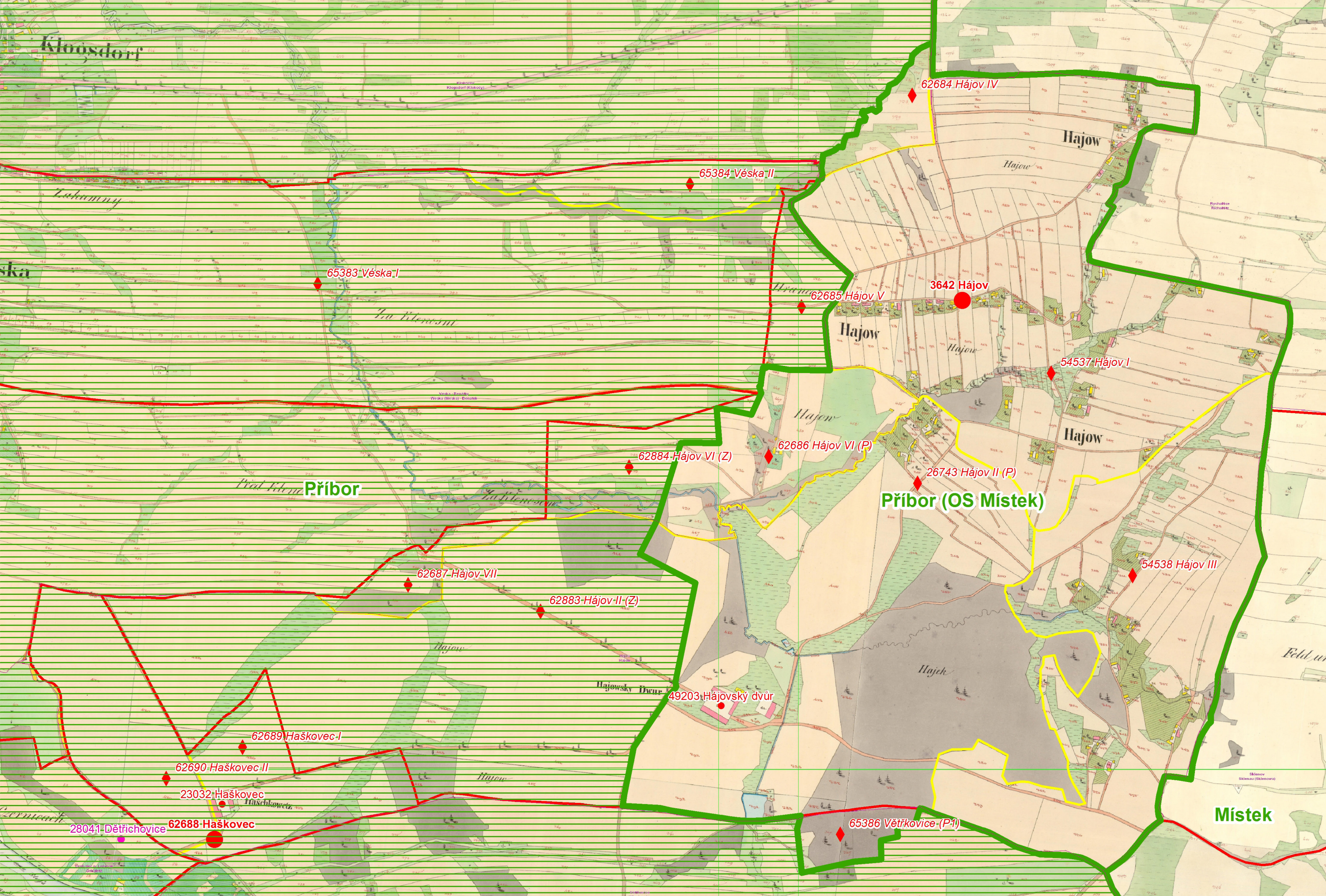
... ovšem tato kat. obec byla vytvořena až v roce 1851 ...

... z částí 6 katastrálních obcí

Hranice v západní části k.ú. se později změnily.

Zdejší situace je komplikována i průběhem protektorátní hranice.

Kat. obec Zastávka, vymezená až v roce 1878 z částí k.ú. Babice, Příbram a Rosice.

SEGEN-GOTTES

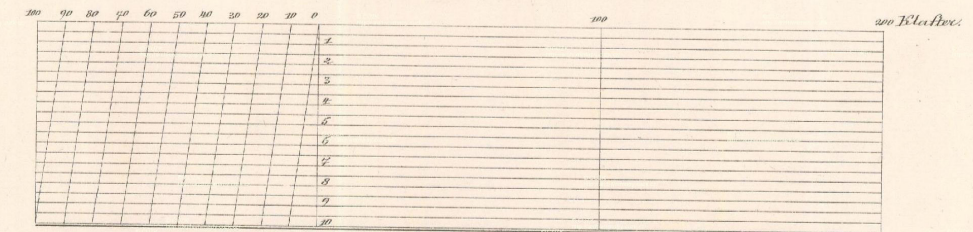
— in

Mähren

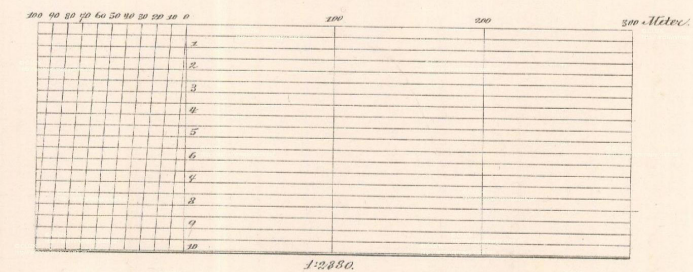
1878

Lith. im k. k. lithogr. Institute des Kaiserth.

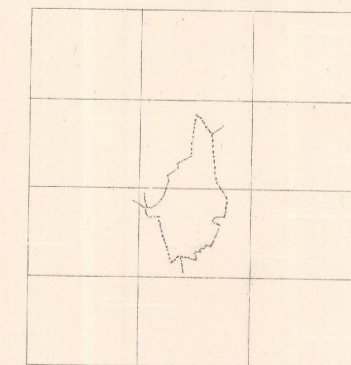
Maßstab in W. Klafter.

Meter Maßstab.

Stellung der Blätter.

ROSSITZ

Landesober-Besitzer H. K. Finowz Ministeriums vom 10 Februar 1878
 Nr. 2904, wiewohl die Gemeinde mit dem Normberd den Kirchhof der
 Gemeinde Babitz, Pözikram und Köpitz mitgetheilt wurde
 und zu einem polizeilichen Baugesammin. kommission.

Viditelné druhotné zásahy do cís. otisku k.ú. Babice u Rosic.

B RAM

W E G E N - G O T T E S

R

*Land-Euler'sche g. k. k. Steuer- u. Minderungs- u. am 10ten
Februar 1878 Nr. 2904, wiewohl die Gemarkung geändert.*

II

Babitz

nach Dazdanka

I T

nach Rositz

Padielky

Kopaniny

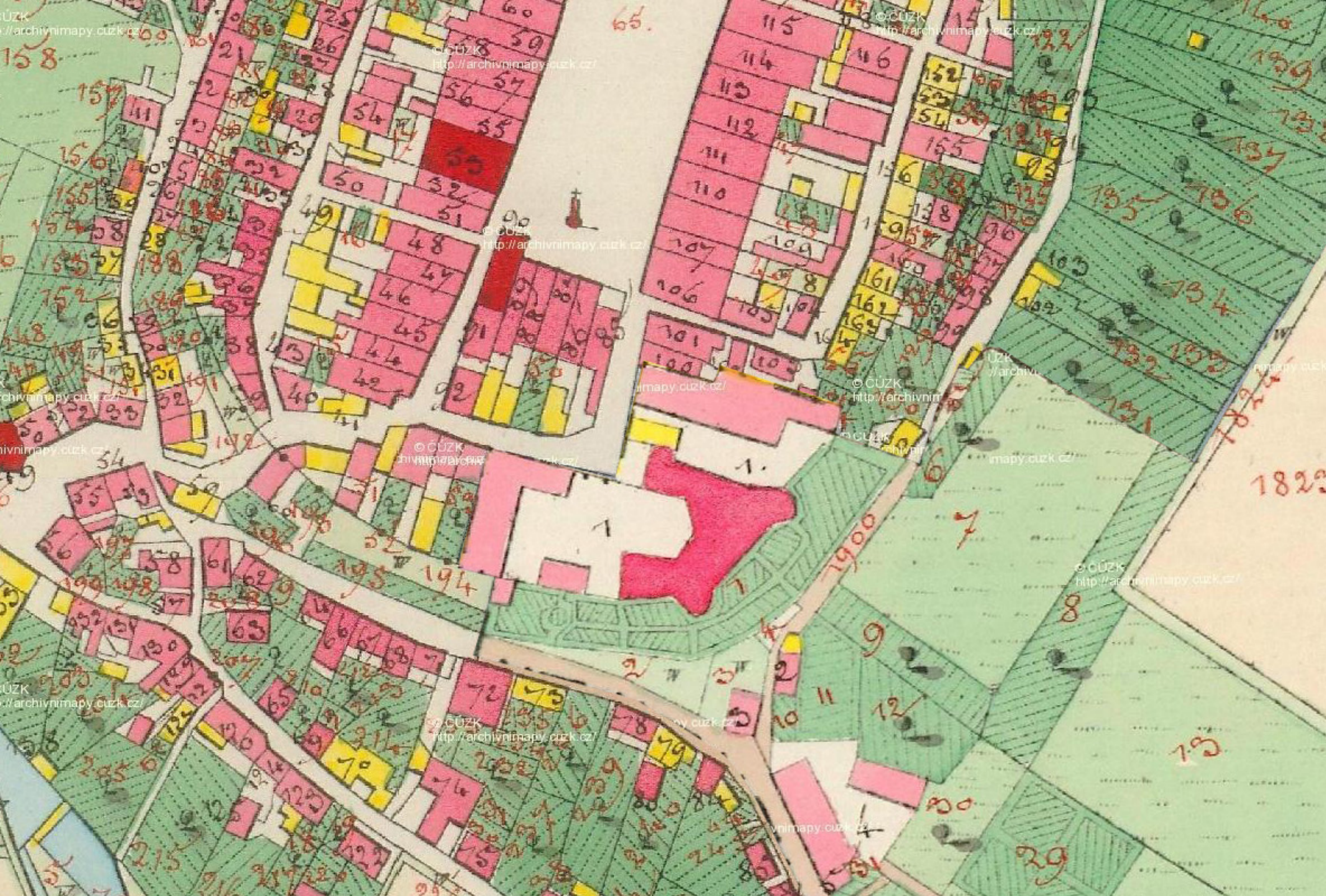
P

Nesprávné vymezení gisových polygonů k.ú.

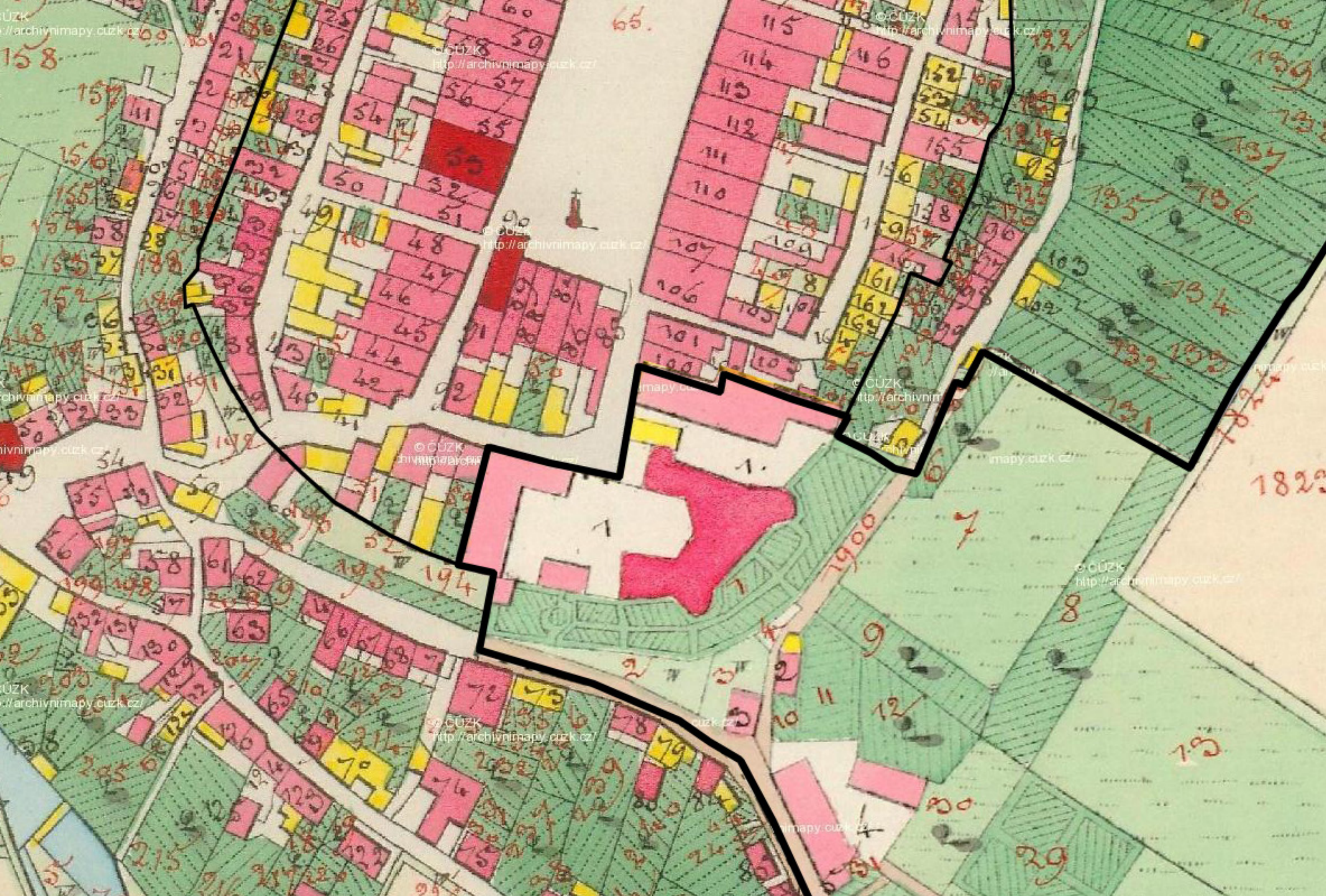
Skutečný průběh historické katastrální hranice

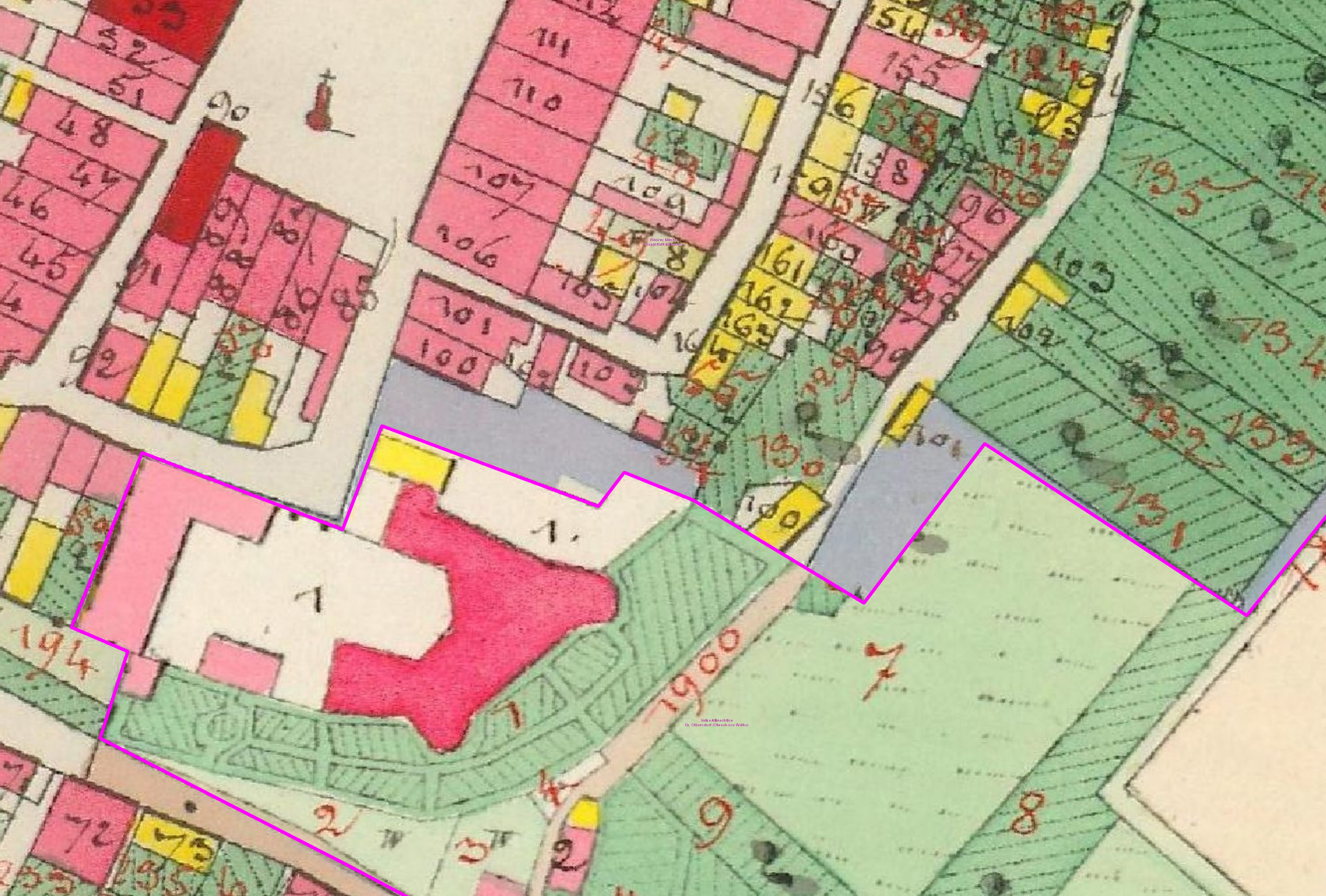
Bezproblémová návaznost polygonů obou k.ú.

Správné vymezení gisových polygonů k.ú. (a kat. enkláv)

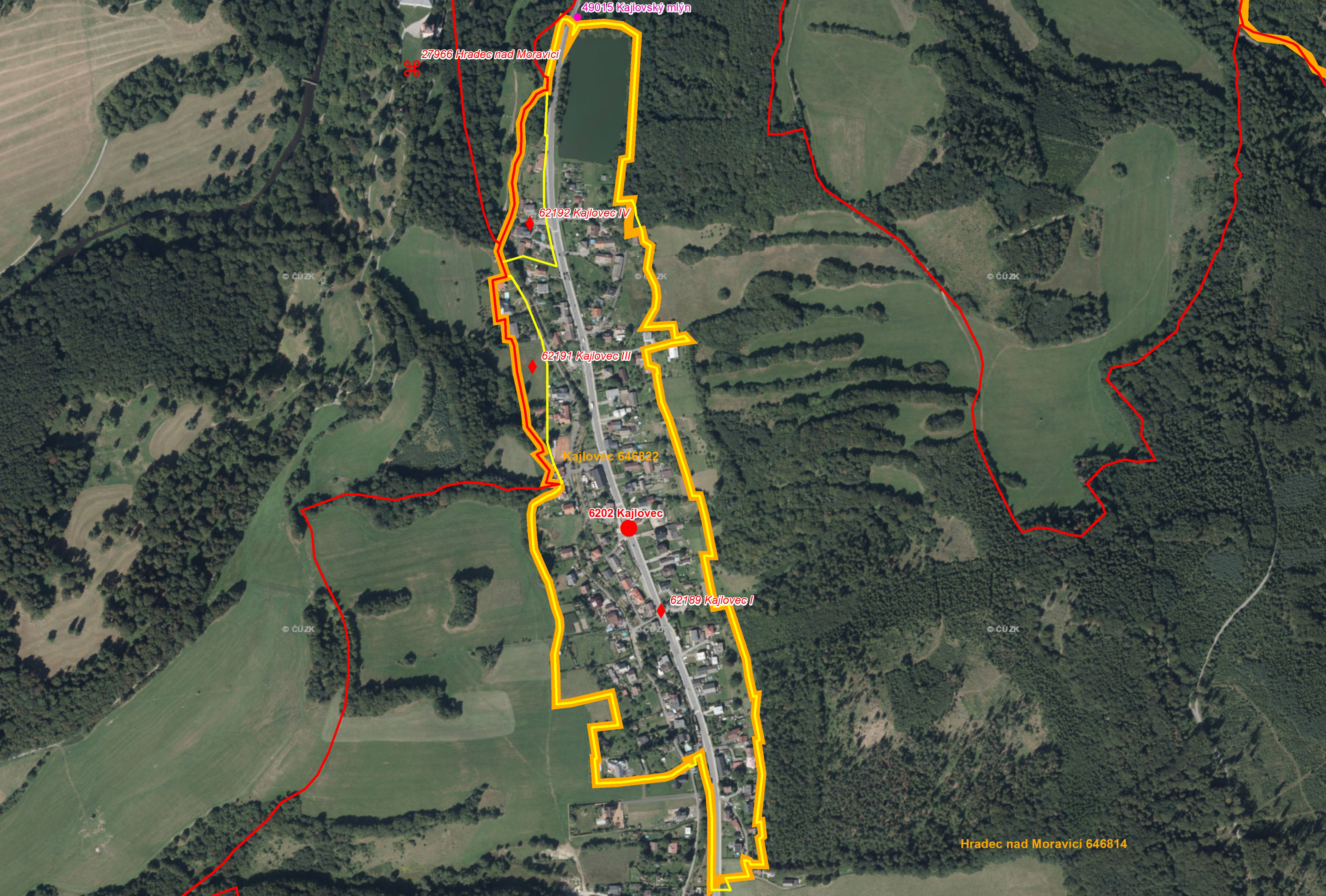
Správné vymezení gisových polygonů k.ú. (a kat. enkláv)

Nesprávné vymezení gisových polygonů k.ú. (a opomenutí kat. enkláv)

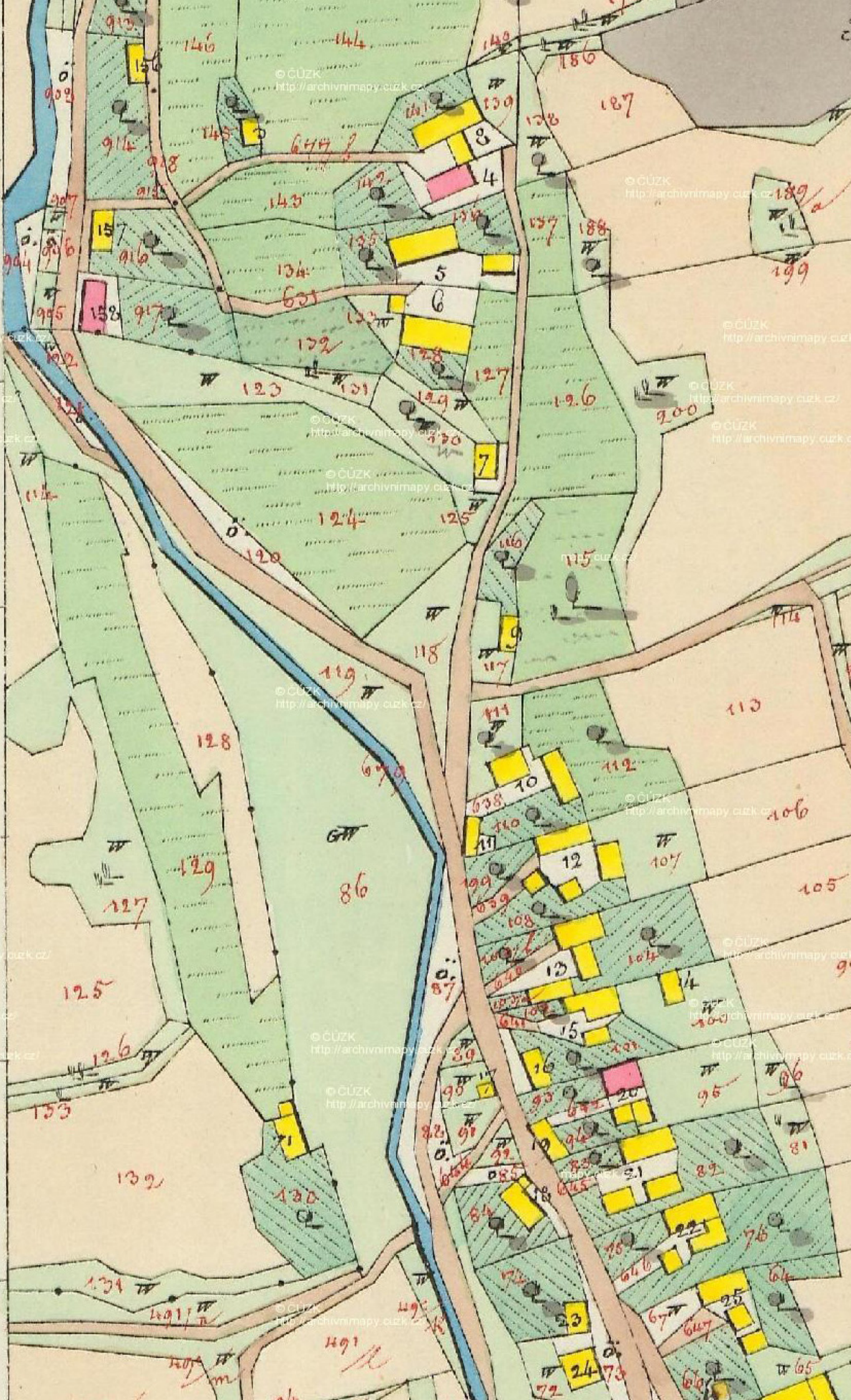
Rekonstrukce původní hranice kat. enklávy Kajlovec

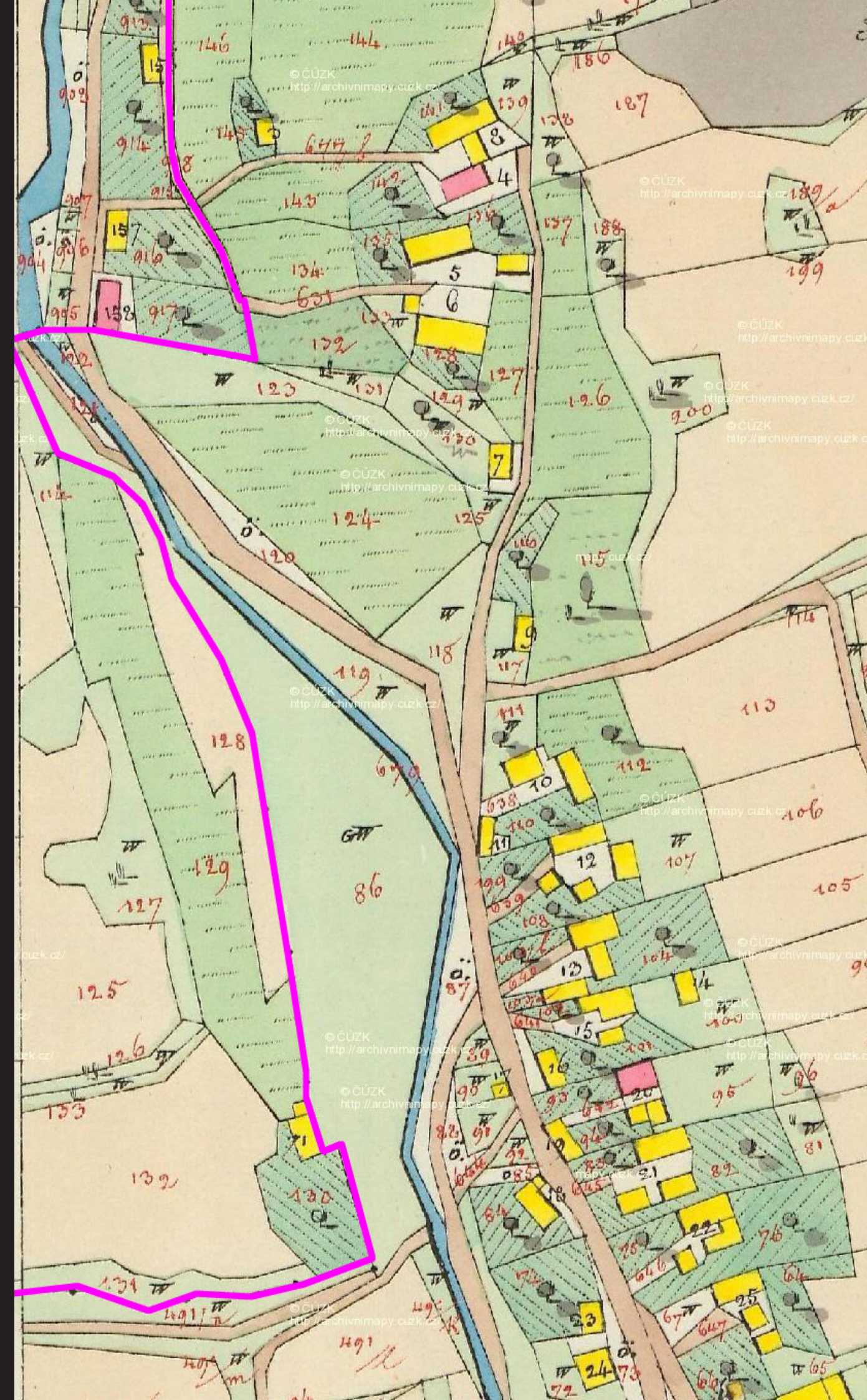
Nynější k.ú. versus katastrální enkláva Kajlovec

Barevně zdůrazněná hranice kat. enklávy Mikulov v kat. obci Aš

Oproti
téměř
nezřetelné
hranici kat.
enklávy
Kajlovec
(vlevo)

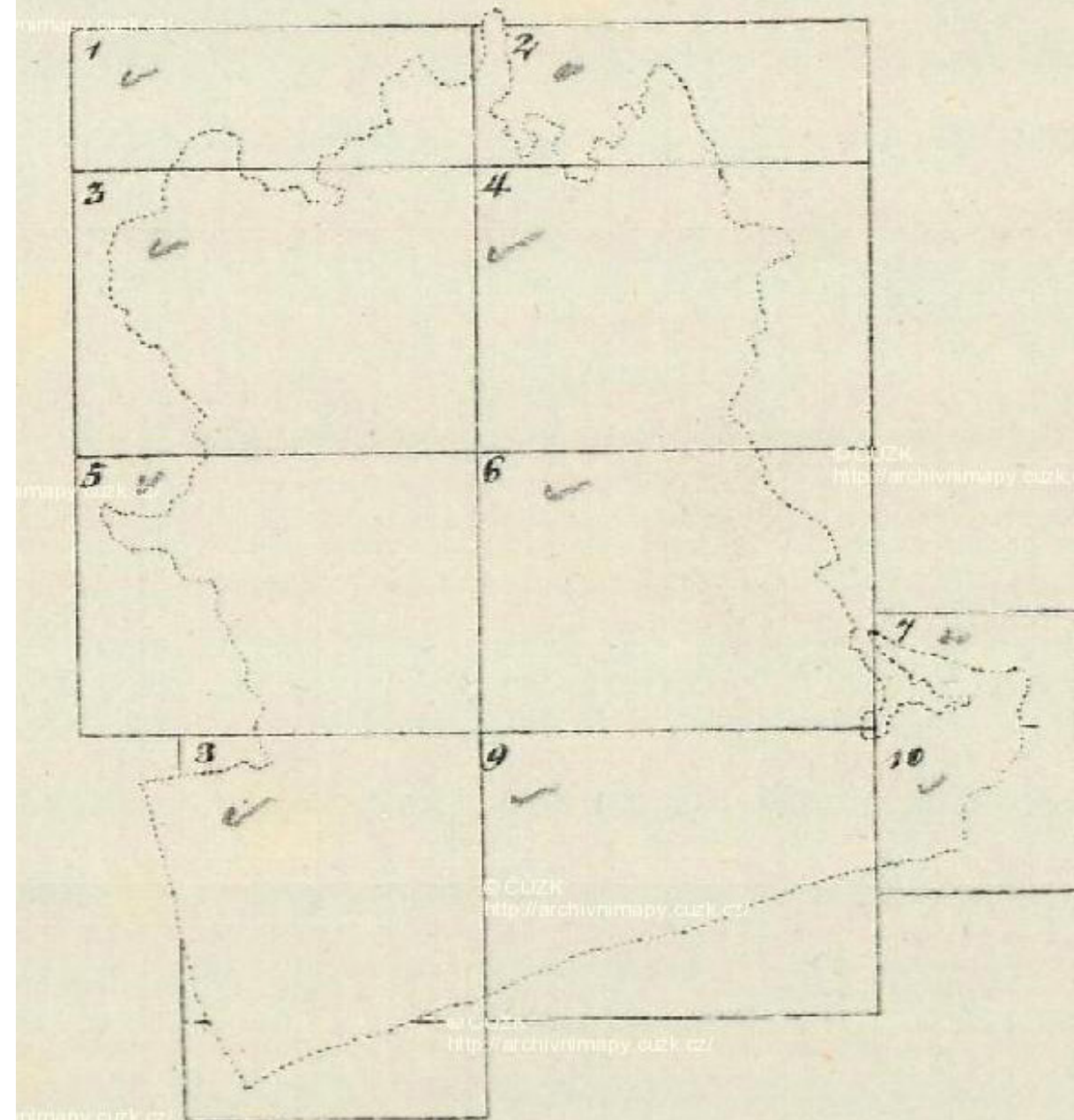
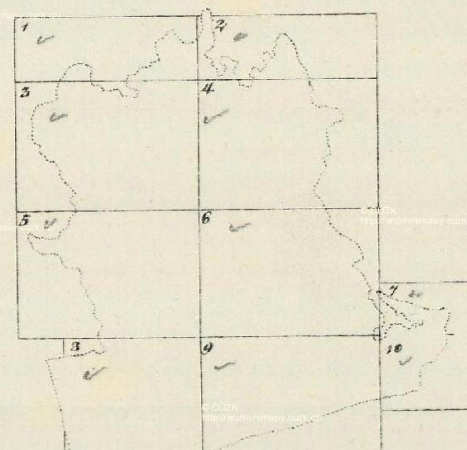
Fish Craft at Winter C. 1841

[illegible]

200 Klatter

B

nach Branka

Hradecké enklávy jsou uvedeny v záhlaví, nikoli však na mapce kladu listů.

STADT WAAGSTADT

(BILOWE S)

samt den Enclaven

OBER, NIEDER VORSTADT und RADNITZ

(HURNJ - DULNJ - PREDMĚSTO a RADETIN)

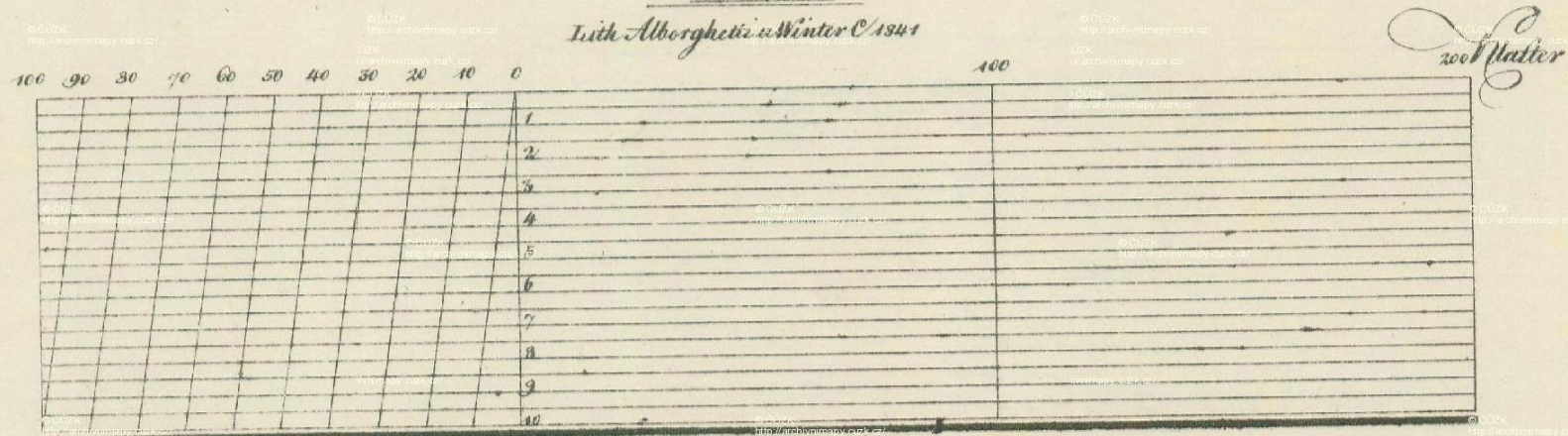
in

Schlesien

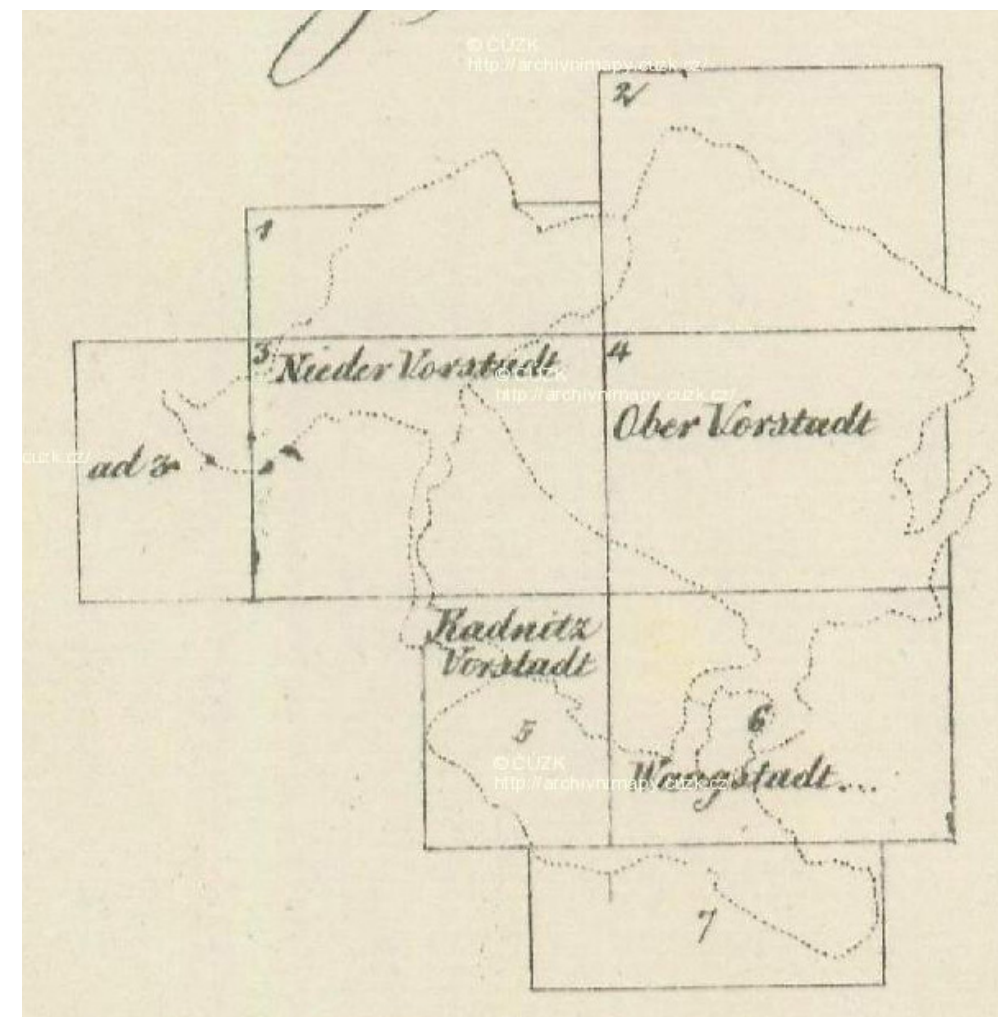
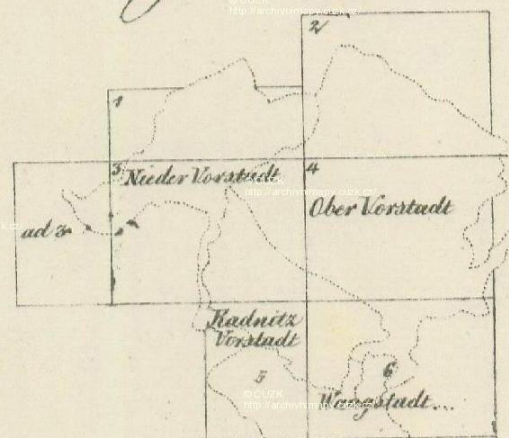
Troppauer Kreis.

Bezirk Waagstadt Stadt

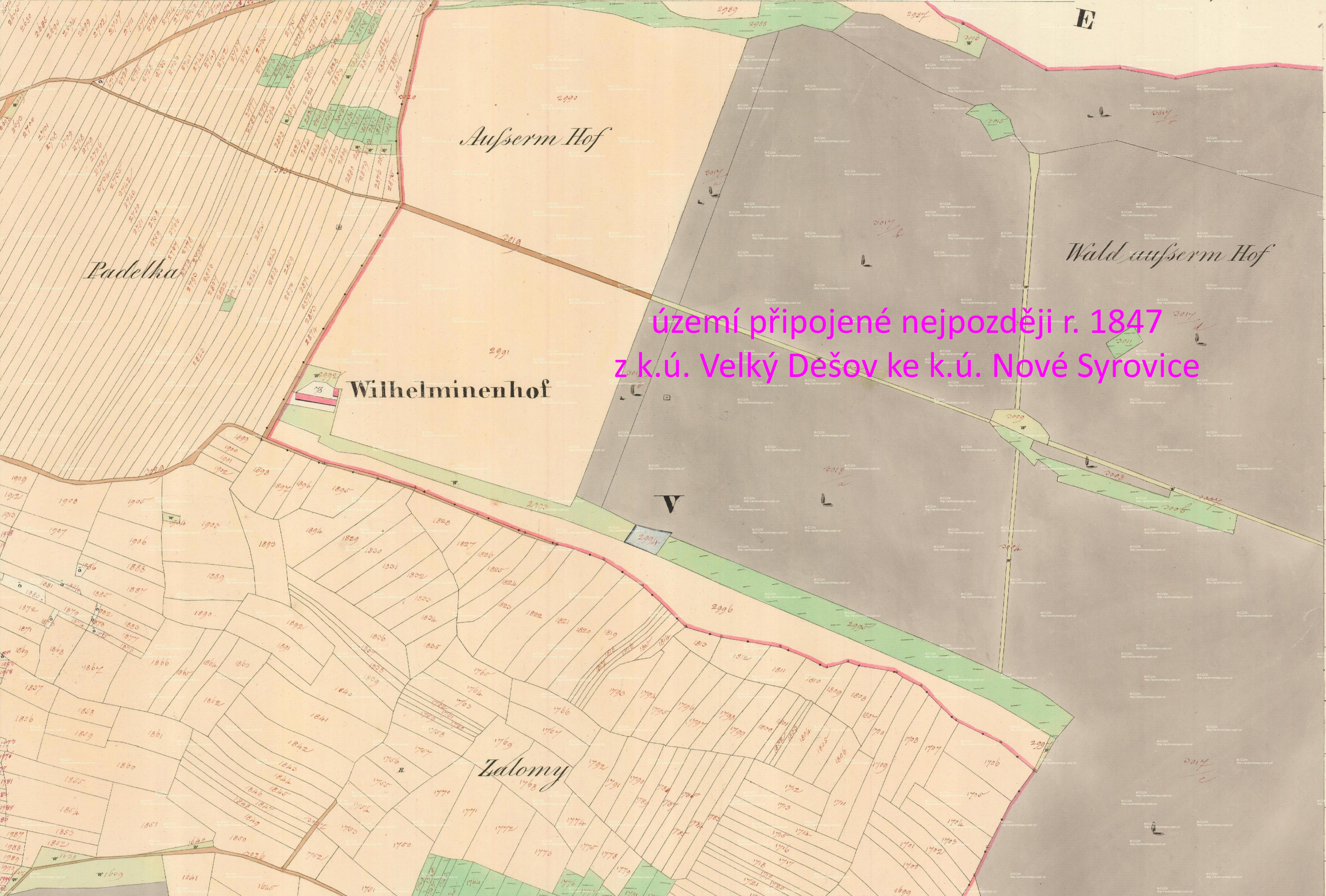
1836

Stellung der Blätter

Bílovecké kat. enklávy jsou zakresleny i na mapce kladu listů.

území připojené nejpozději r. 1847
z k.ú. Velký Dešov ke k.ú. Nové Syrovce

Podobně jako kat. enklávy jsou však někdy zakresleny pozdější změny hranic.

CZ_RETRO

prostředek k hlubšímu poznání českých zemí

Děkuji za pozornost

karel.kuca@gmail.com